

AGENDA

Vergadering: Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg – 2018 #1

Datum: 3 juli 2018 van 17:00 uur tot 18:00 uur

Locatie: Prismalaan West 1, Bleiswijk

Genodigden: Lansingerland A. Abee, K. Arends, E. Kampinga, F. Ammerlaan
Zoetermeer J. Groeneveld, M. Rosier, W. van Steenis, C. Krullaars

Tevens uitgenodigd zijn:

Lansingerland	XXXXXX (ambtelijke ondersteuning)
Zoetermeer	XXXXXX (ambtelijke ondersteuning)
Bedrijvenschap Hoefweg	XXXXXX (secretaris)
	XXXXXX (directeur)
	XXXXXX (notulen)

1. Opening

Voorstellen deelnemers overleg Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg

2. Vaststelling agenda, mededelingen

3. Ingekomen en uitgaande stukken

Bijlagen:

- Raadsbesluit van de gemeente Lansingerland inzake benoeming bestuursleden van Bedrijvenschap Hoefweg.
- Raadsbesluit van de gemeente Zoetermeer inzake benoeming bestuursleden van Bedrijvenschap Hoefweg.
- Ingekomen brief gemeente Lansingerland dd. 19 juni 2018 inzake gevoelen jaarrekening 2017 en zienswijze begrotingswijziging #1 2018 en begroting 2019.
- Ingekomen brief gemeente Zoetermeer dd. 3 juni 2018 inzake gevoelen jaarrekening 2017 en zienswijze begrotingswijziging #1 2018 en begroting 2019.
- Ingekomen brief van provincie Zuid Holland dd. 6 maart 2018 inzake begrotingscirculaire.

4. Benoemingen

- Benoeming voorzitter en vicevoorzitter van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van Bedrijvenschap Hoefweg

Bijlage: Voorstel voor besluitvorming

- Benoeming leden van het Dagelijks Bestuur van Bedrijvenschap Hoefweg

Bijlage: Voorstel voor besluitvorming

5. Verslag vorige vergadering

- Bijlagen:**
- Verslag 12 oktober 2017
 - Besluitenlijst 12 oktober 2017 tot 3 juli 2018

6. Vaststelling jaarrekening 2017

Bijlagen: Voorstel voor besluitvorming

- Jaarrekening 2017
- Controleverklaring
- Rapport van bevindingen
- Zienswijzen (bijlagen zoals onder agendapunt 3c) en 3d)

7. Vaststelling begrotingswijziging #1 van 2018 en begroting 2019
Bijlagen: Voorstel voor besluitvorming begrotingswijziging #1 van 2018 en begroting 2019
 - a) Begrotingswijziging #1 2018
 - b) Begroting 2019
8. W.v.t.t.k. en rondvraag
9. Sluiting

Raadsvoorstel

Datum Raad
15 juni 2018

Portefeuillehouder
Pieter van de Stadt

Registratienummer
BR1800056

Onderwerp
Benoeming van vertegenwoordigers in verbonden partijen

Gevraagde beslissing

1. Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden en collegeleden te benoemen als (plaatsvervangend) vertegenwoordiger in de algemeen besturen van de gemeenschappelijke regelingen;
2. Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden aan te wijzen als (plaatsvervangende) leden van de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH;
3. Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden voor te dragen als (plaatsvervangend) lid voor de rekeningcommissie MRDH voor benoeming door het AB MRDH;
4. Conform de in onderstaand overzicht voorgesteld raadslid te benoemen als plaatsvervangend lid van de rekeningcommissie van Bleizo;
5. Kennis te nemen van de in onderstaand overzicht gepresenteerde vertegenwoordiging in de bestuurscommissies Economisch Vestigingsklimaat (EV) en Vervoersautoriteit (VA) van de MRDH;
6. In te stemmen met de in onderstaand overzicht gepresenteerde deelname en vertegenwoordiging als AVA-afgevaardigde in BNG, Eneco, Stedin en Dunea, waarbij het college bevoegd is tot benoeming.

Samenvatting

Vanwege de nieuwe raadsperiode 2018 - 2022 en de vorming van een nieuw college wijzigt de vertegenwoordiging in verbonden partijen. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wijst de raad de leden van de algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen aan. In de nota verbonden partijen is opgenomen dat de raad moet instemmen met de - op voordracht van het voorgestelde college- benoemingen voor collegeregelingen en in privaat rechtelijke verbonden partijen. Op grond van de portefeuilleverdeling is een verdeling gemaakt voor vertegenwoordiging in de verbonden partijen. Vanuit de raad is een opgave ontvangen zoals de benoemingen kunnen plaatsvinden. Deze opgave is in het overzicht verwerkt. De raad wordt voorgesteld in te stemmen met de aanwijzing van de leden voor de verschillende gemeenschappelijke regelingen. De benoeming van leden van de algemene vergadering van aandeelhouders van Eneco, Stedin, VNG en Dunea vindt plaats in de eerste formele vergadering van het nieuwe college. Het algemeen bestuur van een GR wijst de leden van het dagelijks bestuur aan. Niet in alle besturen heeft Lansingerland een DB-zetel.

Financiële consequenties

Niet van toepassing

Verdere procedure

De coördinator verbonden partijen informeert de verbonden partijen over de benoemingen, aanwijzingen en voordrachten. We passen de in de speciale raadsvergadering van 14 juni besproken factsheets 2018 aan met de vertegenwoordiging in verbonden partijen.

Juridische aspecten

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Voorstel tot vertegenwoordiging door raadsleden is in het presidium besproken.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

Geen

Toelichting**Inleiding**

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang verstaan we: 'een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht'. Met een financieel belang bedoelen we dat 'de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als bij financiële problemen de verbonden partij deze kan verhalen op de gemeente'. Elke gemeente dient over een nota te beschikken die de kaders aangeeft voor het aangaan van publieke en private samenwerkingen. In de Nota Verbonden Partijen 2016 - 2020 staan (aanvullende) afspraken hoe we binnen onze gemeente omgaan met vertegenwoordiging in verbonden partijen.

De deelnemers aan de bestuurscommissies EV en VA zijn q.q. de wethouders van de 23 gemeenten met de portefeuille Economie respectievelijk Verkeer en Vervoer.

Op advies van het schadevergoedingschap benoemen we geen raadsleden in het AB van het schap. Dit vanwege het feit dat het schap een wijziging van de GR van raads- tot collegeregeling voorbereidt.

De benoeming van de leden van de rekeningcommissie Bleizo heeft in de raadsvergadering van 25 april 2018 reeds plaatsgevonden.

Beoogd maatschappelijk effect

Bestuurlijke vertegenwoordiging in verbonden partijen geeft invulling aan verlengd lokaal bestuur en de mogelijkheid om voor Lansingerland beoogde (beleids)doelen te realiseren.

Overzicht van vertegenwoordiging

Nr	Verbonden Partij	Leden	Plaatsvervangende Leden	Commissie	Afdeling
1	GR Bleizo	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Henk Meester (AB) Matthijs RuitenbergaB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (AB) Ineke den Heijer (AB) Eric Kampinga (AB)	Algemeen bestuur	RO
1a	Rekeningcommissie Bleizo	Frans Ammerlaan Johan Philippens	Erik Jonker	Algemeen bestuur	RO
2	GR Bedrijvenschap Hoefweg¹	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Frans Ammerlaan (AB) Eric Kampinga (AB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (AB en DB) Leon Erwich (AB) Mauriel van As (AB)	Algemeen Bestuur	RO
3	GR Schadevergoedings-schap HSL-Zuid²	ntb	ntb	Algemeen bestuur	RO
4	GR Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond³	Pieter van de Stadt (AB en DB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	V&H
5	Eneco	Albert Abee (AvA en aandeelhouderscommissie -AHC-)	Geen	Algemeen bestuur	Fin
6	Stedin	Albert Abee (AHC, AvA)	Geen		
7	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffingen en Waardebepaling	Albert Abee (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	Fin
8	GR Metropoolregio / MRDH Bestuurscommissie EV⁴ Bestuurscommissie VA	Pieter van de Stadt (AB) tevens pfh middelen Kathy Arends (lid) Simon Fortuijn (lid)	Simon Fortuijn (AB) Albert Abee (plv EV)	Algemeen bestuur	BIF RO

¹ Abee is (namens het bedrijvenschap Hoefweg) afgevaardigde in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Prisma Bleiswijk Beheer bv. Dit regelt de GR zelf.

² Nu nog raadsregeling (gewijzigd in 2016). Wijziging tot collegeregeling in voorbereiding.

³ Dit zijn q.q. de burgemeesters van deelnemende gemeenten.

⁴ Deelnemers aan de bestuurscommissies zijn qq de wethouders Verkeer & Vervoer en Economie

	Adviescommissie EV	Ed van Santen (lid)	Johan Philippons (EV)		
	Adviescommissie VA	Jurjen Dieleman (lid)	Ineke den Heijer (EV)		
		Michiel Muis (lid)	Mauriel van As (VA)		
		Jan Pieter Blonk (lid)	Frans Ammerlaan (VA)		
	Rekeningcommissie	Hans van der Stelt (lid)	Marko Ruijtenberg		
9	Bank Nederlandse Gemeenten	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn (plv AVA)	Algemeen bestuur	Fin
10	GR DCMR Milieudienst Rijnmond⁵	Kathy Arends (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Ruimte	V&H
11	GR Recreatieschap Rottemeren⁶	Simon Fortuyn (AB en DB) Kathy Arends (AB)	Albert Abee (AB)	Ruimte	RO
12	Dunea	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn	Ruimte	Fin
13	Stichting Parkmanagement Bedrijvenpark Oudeland (PMBO)	Ambtelijk Adri van Bommel (B&O) Edwin Klop (E&MO)	Geen	Ruimte	B&O E&MO
14	GR GGD Rotterdam-Rijnmond	Ankie van Tatenhove (AB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO
15	GR Jeugdhulp	Ankie van Tatenhove (AB en DB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO

⁵ één DB-lid wordt door en uit het AB aangewezen op bindende voordracht van de colleges van B&W van de gemeenten Maassluis, Lansingerland, Schiedam en Vlaardingen

⁶ Per 1-1-2018 is deze GR een collegeregeling, dus *geen vertegenwoordiging meer door raadsleden in AB* (zie besluit raadsvergadering 26 oktober 2017 en briefnr U17.15399)

Raadsbesluit

Datum Raad
15 juni 2018
Registratienummer
BR1800056

Onderwerp
Benoeming van vertegenwoordigers in verbonden partijen

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- in verband met de nieuwe raads- en collegeperiode opnieuw in de benoemingen van leden en plaatsvervangende leden van gemeenschappelijke regelingen, commissies en instellingen moet worden voorzien;
- beoogd wordt de deelname in het algemeen bestuur van de diverse gemeenschappelijke regelingen, commissies en instellingen te verzekeren, en vervanging van leden door plaatsvervangende leden te garanderen

Gelet op

- Wet gemeenschappelijke regelingen

Besluit(en)

- 1 Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden en collegeleden te benoemen als (plaatsvervangend) vertegenwoordiger in de algemeen besturen van de gemeenschappelijke regelingen;
- 2 Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden aan te wijzen als (plaatsvervangende) leden van de adviescommissies Vervoersautoriteit en Economisch Vestigingsklimaat van de MRDH;
- 3 Conform de in onderstaand overzicht voorgestelde raadsleden voor te dragen als (plaatsvervangend) lid voor de rekeningcommissie MRDH voor benoeming door het AB MRDH;
- 4 Conform de in onderstaand overzicht voorgesteld raadslid te benoemen als plaatsvervangend lid van de rekeningcommissie van Bleizo;
- 5 Kennis te nemen van de in onderstaand overzicht gepresenteerde vertegenwoordiging in de bestuurscommissies Economisch Vestigingsklimaat (EV) en Vervoersautoriteit (VA) van de MRDH;
- 6 In te stemmen met de in onderstaand overzicht gepresenteerde deelname en vertegenwoordiging als AVA-afgevaardigde in BNG, Eneco, Stedin en Dunea, waarbij het college bevoegd is tot benoeming.

Nr	Verbonden Partij	Leden	Plaatsvervangende Leden	Commissie	Afdeling
1	GR Bleizo	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Henk Meester (AB) Matthijs RuitenbergaB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (AB) Ineke den Heijer (AB) Eric Kampinga (AB)	Algemeen bestuur	RO
1a	Rekeningcommissie Bleizo	Frans Ammerlaan Johan Philippens	Erik Jonker	Algemeen bestuur	RO
2	GR Bedrijvenschap Hoefweg	Albert Abee (AB en DB) Kathy Arends (AB en DB) Frans Ammerlaan (AB) Eric Kampinga (AB)	Simon Fortuijn (AB en DB) Ankie van Tatenhove (Ab en DB) Leon Erwich (AB) Mauriel van As (AB)	Algemeen Bestuur	RO
3	GR Schadevergoedings-schap HSL-Zuid	ntb	ntb	Algemeen bestuur	RO
4	GR Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Pieter van de Stadt (AB en DB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	V&H
5	Eneco	Albert Abee (AvA en aandeelhouderscommissie -AHC-)	Geen	Algemeen bestuur	Fin
6	Stedin	Albert Abee (AHC, AvA)	Geen		
7	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffingen en Waardebepaling	Albert Abee (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Algemeen bestuur	Fin
8	GR Metropoolregio / MRDH Bestuurscommissie EV Bestuurscommissie VA Adviescommissie EV Adviescommissie VA Rekeningcommissie	Pieter van de Stadt (AB) tevens pfh middelen Kathy Arends (lid) Simon Fortuijn (lid) Ed van Santen (lid) Jurjen Dieleman (lid) Michiel Muis (lid) Jan Pieter Blonk (lid) Hans van der Stelt (lid)	Simon Fortuijn (AB) Albert Abee (plv EV) Johan Philippens (EV) Ineke den Heijer (EV) Mauriel van As (VA) Frans Ammerlaan (VA) Marko Ruijtenberg	Algemeen bestuur	BIF RO

9	Bank Nederlandse Gemeenten	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn (plv AVA)	Algemeen bestuur	Fin
10	GR DCMR Milieudienst Rijnmond	Kathy Arends (AB)	Simon Fortuijn (AB)	Ruimte	V&H
11	GR Recreatieschap Rottemeren	Simon Fortuyn (AB en DB) Kathy Arends (AB)	Albert Abee (AB)	Ruimte	RO
12	Dunea	Albert Abee (AvA)	Simon Fortuijn	Ruimte	Fin
13	Stichting Parkmanagement Bedrijvenpark Oudeland (PMBO)	Ambtelijk Adri van Bommel (B&O) Edwin Klop (E&MO)	Geen	Ruimte	B&O E&MO
14	GR GGD Rotterdam-Rijnmond	Ankie van Tatenhove (AB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO
15	GR Jeugdhulp	Ankie van Tatenhove (AB en DB)	Kathy Arends (AB)	Samenleving	E&MO

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 15 juni 2018,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

Raadsbesluit 0637231190

Voordracht/benoeming leden externe organisaties

De raad van de gemeente Zoetermeer;
Gelezen het voorstel van het seniorenconvent van 7 mei 2018;

besluit

A. Rekeningcommissie GGD Haaglanden

1. Als lid van de Rekeningcommissie GGD Haaglanden voor te dragen:
 - a. De heer P. Smitskam (PVV)
2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie GGD Haaglanden voor te dragen:
 - a. De heer J. Boerboom (GroenLinks)

B. Rekeningcommissie Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk e.o.

1. Als lid van de Rekeningcommissie Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk e.o. voor te dragen:
 - a. De heer P. Smitskam (PVV)
 - b. Mevrouw D. Yula (GroenLinks)
2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Dienst Sociaal Werkbedrijf Rijswijk e.o. voor te dragen:
 - a. Mevrouw C.C. Krullaars (Zó! Zoetermeer)

C. Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

1. Als lid van de Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag voor te dragen:
 - a. De heer J. Mooiman (PVV)
2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) voor te dragen:
 - a. De heer A.J. Weening (CU-SGP)

D. Rekeningcommissie Omgevingsdienst Haaglanden

1. Als lid van de Rekeningcommissie Omgevingsdienst Haaglanden voor te dragen:
 - a. De heer J. Boerboom (GroenLinks)
2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Omgevingsdienst Haaglanden voor te dragen:
 - a. De heer J.W.C.B. Schotel (VVD)

E. Rekeningcommissie Bleizo

1. Als lid van de Rekeningcommissie Bleizo voor te dragen:
 - a. De heer A. Bauer (GroenLinks)
 - b. De heer P. Smitskam (PVV)
2. Als plaatsvervangend lid van de Rekeningcommissie Bleizo voor te dragen:
 - a. De heer W.J. Blansjaar (PDvZ)
 - b. Mevrouw M. Kraneveldt (PvdA)

F. Schadevergoedingschap HSL-Zuid

1. Als lid van het Algemeen bestuur van het Schadevergoedingsschap HSL-Zuid aan te wijzen:

a. De heer J. Mooiman (PVV)

G. Algemeen bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg

1. Als lid van het algemeen bestuur van GR Bedrijvenschap Hoefweg uit de raad aan te wijzen:

a. Mevrouw C.C. Krullaars (Zó! Zoetermeer)

b. De heer W.J. van Steenis (GroenLinks)

2. Als plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur van GR Bedrijvenschap Hoefweg uit de raad aan te wijzen:

a. De heer K.J.W. de Jong (CDA)

b. De heer R. Zinck (VVD)

H. Algemeen bestuur GR Bleizo

1. Als lid van het algemeen bestuur van GR Bleizo uit de raad aan te wijzen:

a. De heer W.J. van Steenis (GroenLinks)

b. De heer R. Zinck (VVD)

2. Als plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur van GR Bleizo uit de raad aan te wijzen:

a. De heer K.J.W. de Jong (CDA)

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken omdat het een individuele kwestie, namelijk een benoemingen/voordrachten betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na de bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 14 mei 2018

de griffier,

drs. R. Blokland MCM

de voorzitter,

Ch.B. Aptroot

Bedrijvenschap Hoefweg
T.a.v. Algemeen Bestuur
Postbus 45
2665 ZG BLEISWIJK

Afdeling
Ruimtelijke Ontwikkeling
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Arjan Koopman
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Fax
(010) 800 40 01

Verzenddatum 19 juni 2018
Ons kenmerk U18.04816
Uw brief van

Onderwerp **Zienswijze gemeente Lansingerland**

Geacht bestuur,

Op 13 april 2018 ontvingen wij de concept jaarstukken 2017, de concept begroting 2019 en de concept 1^e begrotingswijziging 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Via deze brief willen wij onze zienswijze hierop kenbaar maken.

Zienswijze

Wij kunnen instemmen met de concept jaarstukken 2017, de concept begroting 2019 en de concept 1^e begrotingswijziging 2018. Wij constateren dat de begroting 2019 aansluit bij de beleidsmatige uitgangspunten van Bedrijvenschap Hoefweg en dat op een juiste manier de vertaalslag is gemaakt van de grondexploitatie naar de begroting. De 1^e begrotingswijziging 2018 is een logische aanpassing op basis van de geactualiseerde grondexploitatie.

Wij onderschrijven de aanbevelingen van de accountant en verzoeken u om deze over te nemen en uit te voeren.

Contact

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd. Als u nog vragen heeft, neemt u dan contact op met Arjan Koopman. Hij is bereikbaar via telefoonnummer 14 010.

Wij vertrouwen op een voortzetting van de goede en plezierige samenwerking.

Met een vriendelijke groet,
gemeenteraad van Lansingerland

drs. Marijke Walhout
Griffier

gemeente
Zoetermeer

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Algemeen Bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg
t.a.v. mr. M.L. Kalf
Postbus 45
2665 ZG BLEISWIJK

Bezoekadres

Markt 10
2711 CZ Zoetermeer

Postadres

Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum

4 juni 2018

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Onderwerp: Gevoelen jaarrekening / zienswijze begrotingswijziging 2018#1 en begroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg

Geachte mevrouw Kalf,

Bij brief van 13 april 2018 heeft u de volgende financiële stukken aan gemeente Zoetermeer toegestuurd:

1. Concept jaarstukken 2017
2. Conceptbegroting 2019
3. Concept begrotingswijziging 2018#1
4. Concept verslag van bevindingen Publiek Belang Accountants
5. GEHEIM Toelichting grondexploitatie en risicoanalyse 2018

Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGr) stelt u ons in de gelegenheid onze zienswijze uiterlijk 24 juni bij het Algemeen Bestuur in te dienen. Besluitvorming over de financiële stukken heeft plaatsgevonden in de raad van 4 juni 2018.

De gemeenteraad van Zoetermeer heeft besloten:

1. Geen gevoelen kenbaar te maken omtrent de conceptjaarstukken 2017
2. Geen opmerkingen te maken op de conceptbegrotingswijziging 2018 en conceptbegroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg.
3. De Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg hierover te informeren

Na de vergadering van het Algemeen Bestuur op 3 juli 2018, waarin de financiële stukken worden vastgesteld, dient de raad geïnformeerd te worden over wat er met de reactie van de raad is gebeurd. Uw schriftelijke reactie ontvangen wij daarom graag zo spoedig mogelijk na die vergadering.

De gemeenteraad van Zoetermeer,

de griffier,

drs R. Blokland MCM

de voorzitter,

Ch. B. Aptroot

provincie **HOLLAND**
ZUID

Bedrijvenschap Hoefweg	
Datum	20 MAART 2018
Dossiernummer	2.3
Documentnummer	15

Gedeputeerde Staten

Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en
Toezicht
Contact
J.M. Brute-Vrugaal
T 070 - 441 67 09
jm.brute@pzh.nl

D.C. Segers
T 070 - 441 67 24
dc.segers@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder
Ons kenmerk
PZH-2018-638934993B
DOS-PZH-2018-0000160
Uw kenmerk

Bijlagen
1

Het algemeen bestuur van de in Zuid-Holland gelegen
gemeenschappelijke regelingen

Onderwerp
Begrotingscirculaire gemeenschappelijke regelingen

Geacht bestuur,

Ieder jaar ontvangt u relevante en actuele informatie over de wijze waarop uw (meerjaren)begroting wordt beoordeeld vanuit onze wettelijke financiële toezichtstaak. In deze begrotingscirculaire informeren wij u over de vormen van toezicht (repressief en preventief), wat we verstaan onder 'structureel en reëel evenwicht' en waar we naar kijken voor het bepalen van dit evenwicht. Ook informeren wij u over actuele veranderingen in wet- en regelgeving zoals het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en specifieke onderwerpen die mogelijk voor u van belang zijn. Het is belangrijk deze informatie te betrekken bij de kaderstelling van de begroting en bij de vaststelling van de begroting 2019. Conform artikel 189 van de Gemeentewet bent u als algemeen bestuur verantwoordelijk voor structureel en reëel evenwicht van de (meerjaren)begroting en de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling.

De aandachtspunten van financieel toezicht in 2018 voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn onder andere de ontwikkelingen van het budget voor sociaal domein, afwaardering van de strategische gronden in 2019, afschaffing van de precariobelasting in 2022 en de ontwikkelingen bij de uitkering gemeentefonds. Deze ontwikkelingen kunnen de financiële situatie van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen beïnvloeden. Wij zullen uw financiële positie in relatie met deze ontwikkelingen volgen.

De dertien financieel toezichthouders (provincies en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) maken gezamenlijk afspraken over de wijze waarop zij het financieel toezicht invullen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK). In 2017 is gestart met het actualiseren van het GTK. Hiermee wordt beoogd om een verdere stap te zetten in de doorontwikkeling van financieel toezicht. De verwachting is dat het nieuwe GTK voor het eerst van toepassing zal zijn op de begroting 2020.

Ieder jaar is ons uitgangspunt dat u onder repressief toezicht komt te staan. Gedurende het jaar volgen wij risicogericht de ontwikkelingen van uw financiële positie en nemen kennis van uw

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

financiële besluiten. Wanneer wij negatieve ontwikkelingen constateren, gaan wij hierover in gesprek. Als wij na onderzoek van de ingediende begroting van mening zijn dat uw begroting en meerjarenraming niet structureel en reëel in evenwicht zijn, volgt ambtelijk en bestuurlijk overleg en mogelijk preventief toezicht. U heeft dan eerst onze goedkeuring nodig om uitgaven te kunnen doen.

Wij gaan ervan uit dat u met bijgaande begrotingscirculaire voldoende bent geïnformeerd. In deze circulaire zijn ook financieel technische onderwerpen opgenomen die wellicht meer voor het dagelijks bestuur bestemd zijn. Daarom wordt deze circulaire ook in afschrift aan het dagelijks bestuur verzonden.

Wij attenderen u erop ook kennis te nemen van onze [begrotingsbrief](#) die wij u ieder jaar toezenden. Hierin staan specifieke aandachtspunten voor uw eigen begroting.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Begrotingscirculaire 2019 - 2022 gemeenschappelijke regelingen

Afschrift aan:

- Het dagelijks bestuur van de in Zuid-Holland gelegen gemeenschappelijke regelingen

Vergadering van het: Algemeen Bestuur Hoefweg

Datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 4a

Onderwerp:

Benoeming Voorzitter en Plaatsvervangend Voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg.

Bijlage(n):

Geen

Toelichting:

Op grond van artikel 18 lid 1 van de Regeling wordt de Voorzitter door en uit het Algemeen Bestuur gekozen uit hen die lid zijn van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland.

Voorgesteld wordt de heer Albert Abee te benoemen tot Voorzitter.

Op grond van artikel 18 lid 2 van de Regeling wordt de Plaatsvervangend voorzitter door en uit het Algemeen Bestuur gekozen uit hen die lid zijn van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer.

Voorgesteld wordt mevrouw Jakobien Groeneveld te benoemen tot Plaatsvervangend Voorzitter.

Financiële consequenties:

Geen

Risico's:

Geen

Verdere procedures:

De benoeming gaat in per 3 juli 2018.

Communicatie:

Dit is een openbaar besluit, derhalve zal dit besluit op de website van de GR Bedrijvenschap Hoefweg kenbaar worden gemaakt.

Gevraagde beslissing:

Instemmen met de benoeming van de heer Albert Abee tot voorzitter van GR Bedrijvenschap Hoefweg en mevrouw Jakobien Groeneveld tot Plaatsvervangend Voorzitter van GR Bedrijvenschap Hoefweg.

Vergadering van het: Algemeen Bestuur Hoefweg

Datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 4b

Onderwerp:

Benoeming Dagelijks Bestuursleden van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg.

Bijlage(n):

Geen

Toelichting:

Op grond van artikel 14.2 van de Regeling wijst het Algemeen Bestuur de leden van het Dagelijks Bestuur aan.

Financiële consequenties:

Geen

Risico's:

Geen

Verdere procedures:

De benoeming gaat in per 3 juli 2018.

Communicatie:

Dit is een openbaar besluit, derhalve zal dit besluit op de website van de GR Bedrijvenschap Hoefweg kenbaar worden gemaakt.

Gevraagde beslissing:

Instemmen met de benoeming van dhr. Albert Abee, mw. Kathy Arends, mw. Jakobien Groeneveld en dhr. Marc Rosier als leden van het Dagelijks Bestuur van de GR Bedrijvenschap Hoefweg per 3 juli 2018.

VERSLAG

Vergadering: Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg – 2017 #3

Datum: 12 oktober 2017 van 14:45 uur tot 15:30 uur

Locatie: Prismalaan West 1, Bleiswijk

Aanwezig: Lansingerland A. Abee (voorzitter), J. Heuvelink, E. Kampinga,
Zoetermeer M. Rosier, M. van Driel, H. van Dalen

Zoetermeer XXXXX

Lansingerland XXXXX

Hoefweg XXXXX (secretaris) - XXXXX (directeur)
XXXXX (notulen)

Afwezig: Zoetermeer R. Fatingan
Lansingerland L. Erwich

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. De heren Fatingan en Erwich hebben zich voor dit overleg afgemeld. Mevrouw Van Stuivenberg en de heer Koopmans zijn aanwezig als ambtelijke ondersteuning, namens de projectorganisatie zijn de heren XXXXX en XXXXX aanwezig. Mevrouw XXXXX stelt het verslag op.

2. Vaststelling agenda, mededelingen

De agenda wordt conform vastgesteld.

De heer Fatingan is uit de PvdA fractie gestapt en zit als raadslid onder fractie genaamd Fractie Fatingan. De benoeming voor het AB Hoefweg is op persoon, daardoor is de heer Fatingan voorsnood lid van het Algemeen Bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg.

3. Ingekomen en uitgaande stukken

Het Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg neemt kennis van het Normenkader 2017 voor de GR Bedrijvenschap Hoefweg.

4. Verslag vorige vergadering

Het verslag van 22 juni 2017 wordt conform vastgesteld en zal samen met de besluitenlijst voorafgaand de volgende vergadering van het AB Hoefweg worden toegezonden.

5. De 4de wijziging GR Bedrijvenschap Hoefweg.

De gewijzigde regeling wordt door de gemeente Lansingerland bekend gemaakt in de Staatscourant conform artikel 26 lid 2 WvG, de regeling is op de eerste dag van de volgende maand van kracht want dat staat in de regeling zelf die door beide gemeenten is vastgesteld.

6. Corridor A12

Het Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg neemt kennis van de brief van het college van Lansingerland aan diens gemeenteraad. De heer Rosier meldt dat deze brief na het herfstreces ook in het college en raad van Zoetermeer besproken zal worden. De heer Heuvelink meldt dat deze brief ter kennisname door de raad van Lansingerland is aangenomen maar dat het voorsnood geen besprekstuk is. De heer XXXXX deelt mee dat aan STEC de gevraagde informatie over GR Bedrijvenschap Hoefweg en GR Bleizo gegeven zijn, maar dat de informatie over Prisma niet verstrekt

kan worden aangezien Prisma geweigerd heeft om deze stukken openbaar te maken. De heer Van Dalen vraagt of deze informatie geanonimiseerd verstrekt had kunnen worden maar de heer XXXXX beantwoordt dat dit niet mogelijk is.

7. Voorgestelde besluiten

- a) Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg stemt in met het Toetsingskader 2017 van de GR Bedrijvenschap Hoefweg.
- b) Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg stemt in met het de Directie Instructie 2017 van de GR Bedrijvenschap Hoefweg voor de komende 4 jaren onder intrekking van de huidige Directie Instructie.

8. Gezamenlijke Radenbijeenkomst

Op woensdagavond 25 oktober 2017 zal in vergadercentrum Dekker te Zoetermeer een radenbijeenkomst gehouden worden. De te bespreken onderwerpen zijn, buiten de ontwikkelingen van de GR Bedrijvenschap Hoefweg, ook de ontwikkelingen van de GR Bleizo en voortgang van de Vervoersknoop. Voorafgaande de vergadering wordt de gelegenheid gegeven gebruik te maken van een eenvoudig buffet, 20 raadsleden van beide gemeenten hebben zich voor deze bijeenkomst reeds aangemeld.

9. Prospects

De heer XXXXX licht het Algemeen Bestuur Bedrijvenschap Hoefweg in over de lopende gesprekken met prospects. Er is recent 3 hectare + optie voor nog eens 3 hectare, ten noorden van de Zoetermeerselaan, verkocht aan Borghese t.b.v. de vestiging van Hello Fresh. Vanmiddag, 12 oktober 2017 wordt hiervoor de eerste paal geslagen. Het is overduidelijk dat de economie aantrekt. Momenteel is de projectorganisatie in gesprek met een kansrijk prospect voor een grote kavel waarop een zeer arbeidsintensief bedrijf zich wilt vestigen. Er is gevraagd mee te denken over het aantrekken van (laaggeschoold) productiepersoneel. Mevrouw Van Driel verzoekt nadrukkelijk hierbij betrokken te willen zijn. Er kan medewerking vanuit het Werkgevers Service Punt van Zoetermeer gevraagd worden.

10. Rondvraag

De heer XXXXX deelt mee dat de bestuurs- en projectsecretaris Rutger XXXXX in april 2018 van zijn welverdiende pensioen gaat genieten. Dat betekent dat gezocht moet worden naar zijn opvolger. Vanuit de projectorganisatie zal een profielschets en functiebeschrijving worden opgesteld, dit zal tevens in het directie overleg van Hoefweg / Bleizo besproken worden.

11. Sluiting

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering.

secretaris
M.L. Kalf

voorzitter
A. Abee

Vergadering van het: Algemeen Bestuur
Bedrijvenschap Hoefweg

Vergadering van datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 6

Onderwerp:

Jaarstukken 2017

Bijlagen:

- a) Jaarstukken 2017
- b) Controleverklaring
- c) Rapport van bevindingen
- d) Zienswijzen Lansingerland en Zoetermeer

Toelichting:

De jaarstukken 2017 zijn gecontroleerd door de accountant en voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Financiële consequenties:

n.v.t.

Risico's:

n.v.t.

Verdere procedures:

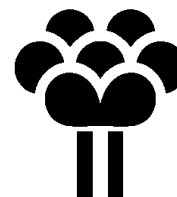
Voor 15 juli 2018 worden de jaarstukken naar de toezichthouder, de provincie Zuid Holland, verzonden. De raden van beide gemeenten krijgen daarvan een afschrift.

Gevraagde beslissing:

- 1. Instemmen met de jaarstukken 2017
- 2. De jaarstukken 2017 vrijgeven voor verzending naar de toezichthouder

BEDRIJVENSCHAP
HOEFWEG

JAARSTUKKEN 2017

Concept

Datum: 12 april 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Jaarverslag	4
2.1 Programmaverantwoording	4
2.2 Paragrafen	7
2.2.1 Inleiding	7
2.2.2 <i>Paragraaf lokale heffingen</i>	7
2.2.3 <i>Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	7
2.2.4 <i>Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen</i>	8
2.2.5 <i>Financieringsparagraaf</i>	8
2.2.6 <i>Bedrijfsvoeringsparagraaf</i>	10
2.2.7 <i>Paragraaf verbonden partijen</i>	10
2.2.8 <i>Paragraaf grondbeleid</i>	11
3. Jaarrekening	13
3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	13
3.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting	14
3.3 Balans en de toelichting	19
3.4 Niet in de balans opgenomen rechten en plichten	22
4. Overige gegevens	24
4.1 Gebeurtenissen na balansdatum	24
4.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24

1. Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken over het verslagjaar 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de jaarstukken.

De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg vloeit voort uit de op 20 november 1996 door de gemeenten Bleiswijk (nu Lansingerland) en Zoetermeer vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Bedrijvenschap Hoefweg, en uit de vier wijzigingen op betreffende GR.

De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg omvat de volgende organen:

- **Algemeen Bestuur (AB)**

Het AB bestaat uit acht leden, als volgt aan te wijzen. De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente twee leden aan, tevens wijst de raad voor elke deelnemende gemeente uit zijn leden eveneens twee leden aan.

- **Dagelijks Bestuur (DB)**

Het DB kent een samenstelling van vier leden, te weten de leden van het AB die zijn aangewezen uit de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

- **Voorzitter**

De voorzitter wordt door en uit het AB gekozen uit hen die lid zijn van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland.

- **Secretaris**

De secretaris van het AB en van het DB, die geen lid van het AB kan zijn, wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Voor de benoeming van de secretaris, welke een door één van de deelnemende gemeenten voor te dragen medewerker (al dan niet in loondienst) zal zijn, dient het DB een voorstel in bij het AB.

- **Directeur**

De directeur wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Onder verantwoordelijkheid van de directeur is een administrateur en een controller belast met het zorg dragen voor de financiële administratie, het beheer van de vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

2. Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

Algemeen

Vanuit de lange termijn behoefte aan nieuwe bedrijventerreinen binnen de regio Den Haag en de regio Rotterdam is Prisma Bedrijvenpark, waar Hoefweg deel van uitmaakt, vanaf omstreeks 2006 tot ontwikkeling gekomen. De ontwikkeling van dit terrein aan de oostzijde van de regio Haaglanden speelde oorspronkelijk in op de beperkte vestigingsmogelijkheden van ondernemers in dit gebied, als gevolg van het gevoerde restrictieve beleid ten aanzien van het Groene Hart. Door de uitstekende ligging en bereikbaarheid van de locatie, is Prisma Bedrijvenpark een aantrekkelijke vestigingslocatie geworden voor ondernemers uit een wijdere omtrek.

Doelstelling

Bedrijvenschap Hoefweg heeft als doelstelling het ontwikkelen van vestigingsmogelijkheden voor lokale, regionale en (inter)nationale bedrijven die een belangrijke bijdrage leveren aan de werkgelegenheid. Daartoe ontwikkelt het Bedrijvenschap het bedrijventerrein Hoefweg, dat in 2006 is opgegaan in het bedrijvenpark Prisma. Het bedrijvenpark Prisma is een ontwikkeling van Bedrijvenschap Hoefweg, MRP Development (voorheen ASR Vastgoed Ontwikkeling B.V.) en Maasstede Bleiswijk B.V.

Planologisch regime

Het bestemmingsplan Hoefweg-Noord is in 1999 door de raad van de toenmalige gemeente Bleiswijk (nu gemeente Lansingerland) vastgesteld. In dit bestemmingsplan is de realisatie van een bedrijventerrein op deze locatie mogelijk gemaakt. In 2007 is de eerste partiele herziening van dit bestemmingsplan goedgekeurd. In 2013 is een wijzigingsplan voor enkele onderdelen vastgesteld. Het bestemmingsplan Hoefweg-Noord is in 2013 geactualiseerd door de gemeente Lansingerland. GS van de provincie Zuid-Holland heeft daarbij een reactieve aanwijzing gegeven, waardoor de mogelijkheid voor PDV-ontwikkeling aan de noordzijde van bedrijvenpark Prisma is komen te vervallen. In 2014 is het bestemmingsplan voor het horecacluster bedrijvenpark Prisma vastgesteld.

Samenwerking

In 2006 is besloten tot samenwerking met twee private ontwikkelaars (ASR Vastgoedontwikkeling BV en Maasstede Bleiswijk BV). De samenwerking heeft als doel tot een optimale integrale ontwikkeling en realisatie van het plangebied te komen. De samenwerking houdt kort samengevat in: verrekening van de kosten van de (gerealiseerde en nog te realiseren) infrastructurele voorzieningen, en planontwikkeling, zulks naar rato van het netto uitgeefbare grondbezit. Hiertoe is een gezamenlijke entiteit in de vorm van een Commanditaire Vennootschap aangegaan, met een door partijen opgerichte Besloten Vennootschap als beherend vennoot. Ten gevolge van deze samenwerking is, voor wat betreft het Bedrijvenschap, het risico van verkoop van bouwrijpe gronden beperkt tot ca. 30% van de totale oppervlakte van het plangebied. De overige 70% is ten gevolge van de samenwerking geheel voor risico van private ondernemingen gekomen. In 2016 is ASR Vastgoed Ontwikkeling overgenomen door Meijer Realty Partners (MRP).

Conform de afspraken in de SOK is op 24 april 2006 de Commanditaire Vennootschap Prisma Bleiswijk (CV) en de Besloten Vennootschap Prisma Bleiswijk Beheer (BV) opgericht. In de CV nemen als commandites deel Bedrijvenschap Hoefweg (30%), MRP Development B.V. (voorheen ASR Vastgoed Ontwikkeling en daarvoor Fortis Vastgoedontwikkeling genoemd) of een zusteronderneming daarvan (21%), Maasstede Bleiswijk BV of een zusteronderneming daarvan (46%) en de beherend vennoot (3%). De BV heeft als aandeelhouders Bedrijvenschap Hoefweg (31%), MRP Development B.V. of een zusteronderneming daarvan (22%) en Maasstede Bleiswijk BV of een zusteronderneming daarvan (47%).

Ter financiering van de grondaankoop van partijen en de aanleg van de hoofdinfrastructuur is door de CV een lening aangetrokken bij een tweetal bancaire instellingen (ABNAMRO Bank en BNG). Als gevolg van een verzoek uit de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is de financiering per aandeelhouder verder uitgesplitst. Hiermee is per aandeelhouder inzichtelijk wat de stand van de aflossingen en de nog openstaande leningen is. De door het Bedrijvenschap opgestelde grondexploitatie laat zien dat na complete realisatie van Prisma Bedrijvenpark tenminste een neutraal tot positief exploitatieresultaat te verwachten is.

Staat van baten en lasten

	rekening 2016	begroting 2017	begroting* 2017	rekening 2017
Lasten	€ 2.447	€ 7.224	€ 5.604	€ 43.996
Baten	€ 2.447	€ 7.224	€ 5.604	€ 47.403
Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.407

* inclusief begrotingswijziging nummer 1 van 2017

Toelichting op de staat van baten en lasten

In 2017 heeft Bedrijvenschap Hoefweg 5 verkopen gerealiseerd voor een gezamenlijk bedrag van ruim € 13,4 mln. exclusief BTW. Tevens is er medio 2017 een vervroegde uitname uit Prisma gerealiseerd. De vervroegde uitname van ca. 24 ha grond door Bedrijvenschap Hoefweg van Prisma Bleiswijk Beheer BV had substantiële financiële voordelen ten aanzien van de financiering en het heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de wijze waarop het financieringsarrangement van CV Prisma Bleiswijk kon worden uitgevoerd, hetgeen mede in het belang van Bedrijvenschap Hoefweg was. Dit heeft als gevolg dat er zowel op de lasten als de baten een afwijking met de begroting ontstaat. Een toelichting op de baten en lasten wordt gegeven in paragraaf 3.2.

Marketing en acquisitie

Bedrijvenschap Hoefweg is voortdurend actief op het vlak van de marketing en acquisitie voor de gronden van het Bedrijvenschap. Daarbij kunnen verschillende doelgroepen onderscheiden worden. De ondernemers in de regio vormen de primaire doelgroep. Op lokaal en regionaal niveau wordt er actief marketing en acquisitie uitgevoerd door de accountmanager die sinds medio 2016 direct voor Bedrijvenschap Hoefweg werkt. De secundaire doelgroep zijn de intermediairs. Daaronder vallen makelaars, ontwikkelaars, aannemers, consultants etc. En tenslotte vormen de bovenregionale en landelijk opererende partijen de derde doelgroep.

Met de gemeenschappelijke regeling Bleizo (GR Bleizo) vindt goed overleg plaats over de mogelijkheden en prospects. Tot medio 2016 was tussen de directies van Hoefweg en Bleizo sprake van gezamenlijk marketingoverleg. Sinds medio 2016 zijn de projectorganisaties van Bedrijvenschap Hoefweg en GR Bleizo samengevoegd en wordt de marketing voor beide gemeenschappelijke regeling integraal uitgevoerd.

In 2016 zijn tussen GR Bleizo en het Bedrijvenpark Prisma afspraken gemaakt voor samenwerking op het vlak van marketing. Dit heeft geleid tot een gezamenlijke doelgroepensegmentering voor het gebied Prisma-Bleizo. Daarbij wordt ingespeeld op de kwaliteiten van de verschillende deelgebieden in het gebied, gebruikmakend van de komst van het nieuwe OV Knooppunt Bleizo. Binnen de invloedssfeer van het station is een hoger ambitieniveau mogelijk. De invloedssfeer van het toekomstige station strekt zich ook uit in het gebied ten noorden van de A12, dus ook op de gronden van GR Bleizo.

Grondverkoop

De uitgifte van de gronden van het Bedrijvenschap liep tot 2016 moeizaam. De markt voor de bedrijventerreinen trekt sinds medio 2015 zichtbaar aan en in 2017 is ca. 6 ha aan kavels verkocht. Een deel van deze verkopen maakt onderdeel uit van een gezamenlijke verkoop van Bedrijvenschap Hoefweg en MRP aan een grote internationale investeerder in logistiek vervoer van de noordelijke kavels ter grootte van ca. 14 ha. Hiervan is in 2017 ca. 7 ha geleverd aan deze partij en de overige 7 ha wordt in 2018 en 2019 geleverd. Hiervan is ruim 1 ha van Bedrijvenschap Hoefweg. In 2017 is voor een andere kavel van ca. 3 ha een overeenkomst gesloten met een ontwikkelaar voor een eerste recht van koop.

Molenstompen en boerderij

Bedrijvenschap Hoefweg heeft een aantal percelen in eigendom, waarop opstallen staan zoals molenstompen en een voormalig boerderijgebouw. Het Bedrijvenschap is voornemens om deze percelen af te stoten. Eind 2016 is een plan van aanpak opgesteld voor de verkoop van één molenstomp en de sloop van twee molenstompen waarvan de grond als bedrijfskavel zal worden verkocht. De uitvoering van dit plan is in 2017 gestart, naar verwachting zal dit in 2018 leiden tot de beoogde verkoop van deze gronden.

Parkmanagement Prisma

Op Prisma is een parkmanagementorganisatie actief. Het coöperatief parkmanagement Prisma is in 2009 van start gegaan. Het is een actieve parkmanagementorganisatie, die inmiddels een eigen beveiligingsbedrijf in de arm heeft genomen, en ook zorg heeft gedragen voor de bewegwijzering naar de bedrijven op het bedrijventerrein. Met de gemeente Lansingerland is de parkmanagementorganisatie in overleg over een beheerplan voor de openbare gronden op het terrein. Ook is de parkmanagementorganisatie met Glasnet Zoetermeer in gesprek over de aanleg van een glasvezelnet op Prisma Bedrijvenpark. Eind 2017 is camerabewaking gerealiseerd op Prisma Bedrijvenpark.

A12 Corridor

Op 19 februari 2018 is een bestuursovereenkomst gesloten over de Logistieke Hot-spot A12 corridor, tussen de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer (beide deelnemende gemeenten in Bedrijvenschap Hoefweg en GR Bleizo), de provincie Zuid-Holland, VNO-NCW en de gemeente Waddinxveen. In deze bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over het nader uitwerken en onderzoeken van de samenwerking tussen partijen om de A12 corridor als logistieke hotspot te versterken. Voor Prisma (en Bedrijvenschap Hoefweg) betreft deze samenwerking een aantal te onderzoeken zaken zoals een gezamenlijke regionale marketing en acquisitie, de ontwikkeling van een railterminal en een alternatief ontwikkelingsprogramma (met minder oppervlakte bestemd als bedrijventerrein) voor het gebied rondom de vervoersknoop Bleizo. Dit gebied betreft primair het grondgebied van GR Bleizo, maar ook het gebied van Bedrijvenschap Hoefweg gelegen aan de A12 (ca. 6 ha). Of en op welke wijze de te onderzoeken zaken zullen leiden tot aanpassingen in de ontwikkeling van het gebied van Bedrijvenschap Hoefweg (en GR Bleizo) zal in de loop van 2018 moeten blijken. In juli 2018 zullen de onderzoeken worden afgerond om vervolgens te worden afgewogen en (eventueel) in besluitvorming te worden gebracht bij de raden van Lansingerland en Zoetermeer. Een en ander zou met zich mee kunnen brengen dat voor het gebied van Bedrijvenschap Hoefweg een ander ontwikkelingsprogramma wordt bepaald (bijvoorbeeld met o.a. woningbouw), waarvoor een nieuw bestemmingsplan moet worden opgesteld. Vooralsnog kan op de uitkomsten hiervan niet worden vooruitgelopen en zal dit in de risicoanalyse worden opgenomen, zodra duidelijker is of dit als kans of risico relevant wordt.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Inleiding

In het hiernavolgende worden de verplichte paragrafen uit het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten (kortweg: BBV) benoemd en uitgewerkt dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

2.2.2 Paragraaf lokale heffingen

De gemeenschappelijke regeling geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de bevoegdheden van de gemeenschappelijke regeling behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

2.2.3 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Voor winstneming (*weerstandsvermogen*) geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. De beide deelnemende gemeenten staan borg voor een eventueel exploitatietekort. In de gemeenschappelijke regeling is vastgesteld dat de risicoverdeling geschiedt op basis van 50% - 50% per deelnemende gemeente.

Risico's exploitatiegronden

Aan de ramingen van grondexploitaties kleefte altijd een inherent risico. Het verwachte resultaat is gebaseerd op de huidige inzichten met betrekking tot de looptijd van de grondexploitaties, het renteverloop en de ontwikkelingen op de markt voor bedrijventerreinen. Verandering van inzichten omtrent de uitvoerbaarheid leiden veelal tot wijzigingen in het financiële beeld van grondexploitaties. Op basis van de uitgevoerde Monte Carlo simulatie is bepaald dat de opbrengstindex en de financieringsrente het meeste invloed hebben op het resultaat van de grondexploitatie. Andere risico's die invloed hebben zijn de kostenindex en uitgiftetempo. De Monte Carlo-simulatie van de huidige grondexploitatie resulteert in een bandbreedte van € 6,68 mln. (NCW) tot € 10,82 mln. (NCW) bij een zekerheidspercentage van 95%. De onderkant van de bandbreedte is positief. De benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's wordt gevonden in de positieve contante waarde van de grondexploitatie. Beide gemeenten hoeven dus geen weerstandscapaciteit te reserveren voor Bedrijvenschap Hoefweg. De risico waarde bedraagt dus € 4,14 mln. De voornaamste risico's betreft de financieringsrente en de uitgifteplanning. De weerstandscapaciteit is € 10,9 mln. (ncw grondexploitatie) en daarmee ruim voldoende. Weerstandsratio is 2,63 (uitstekend).

Kengetallen

Vanuit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om over de volgende kengetallen te rapporteren.

	R 2016	R 2017	B 2017	Norm	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	424%	86%	0%	100%- 130%	Gezien de aard van de activiteiten van Bedrijvenschap Hoefweg kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	424%	86%	0%	100%- 130%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	0%	6%	0%	25% <> 40%	Bedrijvenschap Hoefweg is volledig vreemd vermogen gefinancierd. Als eigen vermogen wordt zuiver de wettelijk verplichte tussentijdse winstneming geboekt.
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	423%	93%	0%	>0	Gezien de aard van de activiteiten van Bedrijvenschap Hoefweg kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	>0	Bij Bedrijvenschap Hoefweg is er geen sprake van structurele baten en lasten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Bedrijvenschap Hoefweg heeft geen belastinginkomsten

Relatie tot de financiële positie

Bij Bedrijvenschap Hoefweg is uitsluitend sprake van externe financiering. Bedrijvenschap Hoefweg bouwt, met uitzondering van de verplichte winstneming, geen weerstandsvermogen op. Dit maakt de financiële positie kwetsbaar.

Frauderisicoanalyse

Per 15 maart 2018 heeft de jaarlijkse frauderisicoanalyse plaatsgevonden. Hierbij zijn de directie, het projectmanagement en de financiële administratie bij elkaar gekomen om de risico's van fraude bij het bedrijfsvan te analyseren. De uitkomst van de sessie heeft er toe geleid dat geconcludeerd kan worden dat het frauderisico zeer beperkt aanwezig is. Veel van behandelde risico's zijn over het algemeen niet van toepassing en indien risico's wel aanwezig zijn, dan zijn deze allemaal afgedekt door de aanwezigheid van functiescheiding, interne controlemaatregelen en periodieke verantwoording aan directie en bestuur. Verder is de omvang van de activiteiten van het Bedrijvenschap beperkt en transparant te noemen.

2.2.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van het Bedrijvenschap Hoefweg omvatten alleen gronden (deels met opstallen) in ontwikkeling, bedoeld voor verkoop als bedrijventerrein. Deze kapitaalgoederen staan niet duurzaam ten dienste van de bedrijfsvoering en worden daarom verantwoord onder de post onderhanden werk. Nadat de bouwrijpe gronden zijn uitgegeven en de voorzieningen van openbaar nut zijn gerealiseerd, vindt opheffing plaats van de gemeenschappelijke regeling.

2.2.5 Financieringsparagraaf

In de gemeenschappelijke regeling is in artikel 24 bepaald dat de behoefte aan financiële middelen geregeld zal worden door middel van een door één van de deelnemende gemeenten aan te bieden rekening courant.

In de loop van 2005 is de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd (goedkeuring GS van Zuid Holland per 13 juli 2005), teneinde het mogelijk te maken dat het Bedrijvenschap rechtstreeks gebruik zou kunnen maken van een met de Bank Nederlandse Gemeenten te treffen financieringsarrangement. Al jaren trekt het Bedrijvenschap Hoefweg de benodigde financiële middelen dan ook aan van de BNG.

Verder is als uitvloeisel van de samenwerkingsovereenkomst het merendeel van de gronden van het Bedrijvenschap Hoefweg in 2006 overgedragen aan Prisma Beheer BV, die zelfstandig in haar financiering voorziet. De eigen financiering van het Bedrijvenschap betreft daarom alleen de niet in de CV ingebrachte gronden evenals de aanleg van de microinfrastructuur, de apparaatskosten, de rentelasten en een niet op CV-partijen verhaalbaar deel van de historische plan- en apparaatskosten van het Bedrijvenschap Hoefweg.

De volgende leningen lopen per 31 december 2017

Leningnummer	Hoofdsom	Rente%	Rentebedrag	Startdatum	Looptijd	Einddatum
40.110.006	€ 4.000.000	0.79%	€ 31.600	22-7-2015	5 jaar	23-1-2020
40.110.007	€ 4.500.000	0.95%	€ 42.750	22-7-2015	6 jaar	22-7-2021
40.119.008	€ 600.000	0.40%	€ 2.400	22-7-2015	3 jaar	23-7-2018
40.109.673	€ 250.000	0.80%	€ 2.000	13-3-2015	5 jaar	13-3-2020
30.109.896	€ 1.500.000	0.42%	€ 6.300	7-12-2016	5 jaar	7-12-2021
441.577	€ 5.208.000	0.18%	€ -9.374	30-5-2017	1 jaar	1-6-2018
40.111.194	€ 14.800.000	0.00%	€ -	30-5-2017	3 jaar	1-6-2020
40.111.195	€ 10.000.000	0.35%	€ 35.000	30-5-2017	5 jaar	1-6-2022
452.586	€ 12.300.000	0.30%	€ -36.900	21-12-2017	2 jaar	23-12-2019
Totaal	€ 53.158.000		€ 73.776			

Uit het overzicht blijkt dat de risico's omtrent de financiering van het Bedrijvenschap betrekking hebben op het boekjaar 2018 e.v., waar evt. herfinanciering noodzakelijk is. In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) zijn richtlijnen neergelegd ter beheersing van de renterisico's. Zo zijn er spelregels opgenomen voor de mate waarin gemeenschappelijke regelingen kort gefinancierd mogen zijn (kasgeldlimiet) en lang gefinancierd mogen zijn (renterisiconorm). In onderstaande overzichten treft u de toetsingen aan van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm over het jaar 2017.

Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

	Q1	Q2	Q3	Q4
Vlottende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -
Vlottende middelen	€ 541	€ 649	€ 7.365	€ 11.854
Saldo	€ 541	€ 649	€ 7.365	€ 11.854
Kasgeld-limiet	€ 592	€ 592	€ 592	€ 592
Ruimte	€ 1.133	€ 1.241	€ 7.958	€ 12.447
Overschrijding	€ -	€ -	€ -	€ -

Het gehele jaar 2017 wordt voldaan aan de kasgeldlimiet. In geen enkel kwartaal wordt de kasgeldlimiet immers overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm voor 2017 wordt bepaald op 20% van de begrotingsomvang. De primitieve begrotingsomvang is € 7.224.000 in 2017, zodat de renterisiconorm € 1.445.000 bedraagt. Wet Fido bepaalt dat het minimum van de renterisiconorm € 2.500.000 is, wat voor Bedrijvenschap Hoefweg dan voor 2017 geldt.

Bedragen x € 1 mln.

<i>De Berekening Renterisiconorm</i>		
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0.00
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0.00
2	Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0.00
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	42.30
3b	Nieuw uitgezette lange leningen	0.00
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	42.30
5	Betaalde aflossingen	0.00
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0.00
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	0.00
8	Renterisiconorm	2.50
9a	Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	2.50
9b	Overschrijding renterisiconorm (7-8)	0.00

2.2.6 Bedrijfsvoeringsparagraaf

Bedrijvenschap Hoefweg heeft in 2017 zelf geen personeel in dienst en is gevestigd buiten beide gemeentehuizen. In 2017 is de organisatie als volgt ingesteld:

- Het AB heeft een directeur en een secretaris aangesteld. De directeur is extern ingehuurd en de secretaris is ingehuurd van de gemeente Zoetermeer. In het eerste geval is een marktconform tarief betaald en in het tweede geval is de uitleenregeling van de gemeente Zoetermeer van toepassing.
- De Directie Instructie Bedrijvenschap Hoefweg is in oktober 2017 met vier jaar verlengd en daarmee de mandaten aan de directeur en de secretaris.
- De administrateur, controller, projectleiders en planeconomen worden ingehuurd van externe bureaus. De marketeer wordt sinds medio 2016 gedetacheerd door en ingehuurd van de gemeente Lansingerland.
- Om de directie te ondersteunen en om input te leveren aan de externe medewerkers zijn in 2017 medewerkers van de gemeenten ingehuurd door Bedrijvenschap Hoefweg.
- Tot slot zijn er externe adviseurs ingehuurd voor het opstellen van juridische adviezen.
- Sinds 1 oktober 2010 is Bedrijvenschap Hoefweg gehuisvest in het projectbureau Bleizo/Verlengde Oosterheemlijn aan Prismalaan West 1 te Bleiswijk. Bedrijvenschap Hoefweg gebruikt middels een onderhoudscontract computers, printers e.d. van gemeente Zoetermeer en heeft een eigen server-omgeving voor de ICT.

Rechtmatigheid

Om de rechtmatigheidcontrole intern te kunnen voorbereiden en om de accountant op rechtmatigheid te kunnen laten controleren is een normenkader opgesteld. Het normenkader bestaat uit een overzicht van de geldende externe en eigen regelgeving met betrekking tot financiële beheer handelingen, bestaande uit relevante regelgeving van hogere overheden (externe regelgeving) en van de gemeenschappelijke regeling zelf (interne regelgeving).

Het normenkader voor de controle 2017 is ter kennisneming aangeboden aan het AB op 12 oktober 2017. Het normenkader is samen met het eveneens door het AB vastgestelde toetsingskader de basis voor de interne controle en de procesbeschrijvingen die worden opgesteld. Alleen op die wijze kan worden geborgd dat er in overeenstemming met de regelgeving wordt gehandeld. Uit de interne controle is niet gebleken dat er sprake is van financiële onrechtmatigheden.

2.2.7 Paragraaf verbonden partijen

Zoals eerder gemeld is de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg op 7 februari 2006 een samenwerking aangegaan met private partijen, van waaruit een commanditaire vennootschap Prisma Bleiswijk (CV) is aangegaan met een beheerend vennootschap Prisma Bleiswijk Beheer (BV). Het Bedrijvenschap neemt voor 30% deel in de CV en voor 31% in de BV. Bedrijvenschap Hoefweg draagt voor gelijke percentages het financiële risico ten aanzien van de winst- en verliesrekening van de CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV.

Eigen vermogen per 1/1/2017:	€	27.737
Eigen vermogen per 31/12/2017:	€	28.239
Vreemd vermogen per 1/1/2017:	€	39.173.502
Vreemd vermogen per 31/12/2017:	€	14.873.231
Resultaat 2017:	€	502

2.2.8 Paragraaf grondbeleid

Basis voor het actieve grondbeleid door het Bedrijvenschap Hoefweg is het vigerende bestemmingsplan Hoefweg Noord alsmede de door het Bedrijvenschap Hoefweg vastgestelde (jaarlijks te actualiseren) grondexploitatie en planning. Aan het produceren en afzetten van bouwrijpe grond zijn aanzienlijke financiële risico's verbonden. In deze paragraaf wordt op de perspectieven en risico's ingegaan.

Perspectief voor bedrijfsterreinen algemeen:

Sinds 2015 trekt de markt voor de verkoop van bedrijfskavels aan. In 2015 is door een economisch adviesbureau een prognose opgesteld voor de verkoop van kavels op het bedrijventerrein. Tijdens het aantrekken van de markt zijn in 2016 de enkele verkopen gerealiseerd, maar nog niet op het niveau van de geprognosticeerde gemiddelde verkoop per jaar. In 2017 is het mogelijk gebleken om de geprognosticeerde verkoop ruimschoots te halen. In 2017 is ruim 6 ha verkocht en geleverd en zijn reserverings- en verkoopovereenkomsten gesloten voor kavels waarvan de verkoop in 2019 beoogd is. De economische ontwikkeling is positief en de regionale vastgoedmarkt voor de verkoop van bedrijfskavels is goed. De verwachting is dat de verkoop van bedrijfskavels de komende jaren overeenkomstig de prognose zal kunnen plaatsvinden, gezien de economische ontwikkeling en het actuele en verwachte regionale aanbod van bedrijventerrein. Daarnaast zal ook de regionale samenwerking in Logistieke Hotspot A12 corridor bijdragen aan de goede marktpositie van de bedrijventerreinen met aanbod van kavels voor logistieke bedrijven. In de meerjaren planning voor de afzet van bedrijventerrein voor Bedrijvenschap Hoefweg is voorzichtigheidshalve uitgegaan van de tot nu toe gehanteerde uitgifteprognose.

De grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg heeft een verwachte looptijd tot en met 2026 en er wordt een tenminste positief plansaldo verwacht. Een beknopt mutatieoverzicht van de grondexploitatie met peildatum 1/1/2018 inclusief de raming van kosten en opbrengsten tot het einde van de looptijd, ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2016	Mutaties 2017	Boekwaarde 31-12-2017	Raming (reëel)	Saldo eind looptijd
Grondverwerving	22.463	43.451	65.914	621	66.535
Openbare Werken	3.662	83	3.745	1.947	5.692
Afdelings-/Overige kosten	20.289	462	20.751	1.736	22.487
Opbrengsten	-36.072	-13.440	-49.511	-53.939	-103.450
Totaal (reëel)	10.342	30.556	40.899	-49.635	-8.736

Netto contant per 1-1-2018 (negatief bedrag is positief financieel saldo)

-10.906

Conform de regels van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is de winstneming volgens de POC methode (Percentage of Completion Methode) bepaald. De (tussentijdse) winstneming komt uit op afgerond € 3,4 mln. Dit is een administratieve winstneming, eventuele winstuitkering volgt in principe na opheffing van Bedrijvenschap Hoefweg.

De grondexploitatie met prijspeil 1/1/2018 kent de volgende karakteristieken:

- looptijd tot en met 2026 (9 jaar) ;
- rentepercentage 0,14%;
- indexering kosten: 2018-2020 1,5%, vanaf 2021 2,0%;
- indexering opbrengsten: 2018-2020 1,0%, vanaf 2021 2,0%.

De grondexploitatieberekening per 1 januari 2018 laat het volgende resultaat zien. Op de eindwaarde per 31-12-2026 heeft dit plan een positief resultaat van circa € 11 mln. De netto contante waarde van het resultaat bedraagt per 1-1-2018 circa € 10,9 mln. positief.

3. Jaarrekening

3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Het boekjaar van het Bedrijvenschap Hoefweg valt samen met het kalenderjaar. In deze jaarrekening wordt verslag uitgebracht over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017. De richtlijnen volgens het BBV worden integraal gevolgd.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Financiële vaste activa: deelnemingen

De deelnemingen worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs vindt waardering plaats tegen deze lagere marktwaarde

Gronden in ontwikkeling (onderhanden werk)

Het onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de daaraan bestede kosten. Alle gemaakte kosten worden geactiveerd onder de post onderhanden werk. De op de op onderhanden werk betrekking hebbende opbrengsten worden in mindering gebracht op deze kosten. Bij een uit de grondexploitatieberekening voortvloeiend verwacht positief plansaldo worden gronden in ontwikkeling gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs bevat mede de rentelasten in verband met de financiering van onderhanden werk/gronden in ontwikkeling. Indien de grondexploitatieberekening daartoe aanleiding geeft (verwacht negatief plansaldo) zal een voorziening voor het onderhanden werk gevormd worden.

Vorderingen

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, opgenomen tegen de nominale waarde. Indien van toepassing onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Voor winstnemings geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen.

3.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

<i>Bedragen x € 1.000</i>	rekening 2016	begroting 2017	begroting* 2017	rekening 2017
Lasten				
Grondverwerving	1.646	6.499	4.568	43.451
Openbare werken	41	279	513	83
Plankosten	261	337	419	360
Rentelasten	84	109	80	103
Overige kosten	-	-	24	-
Mutatie onderhanden werk	415	-	-	-
** totaal lasten	2.447	7.224	5.604	43.996
Baten				
Opbrengsten	2.447	4.623	4.498	13.434
Overige inkomsten	-	-	7	6
Mutatie onderhanden werk	-	2.601	1.098	33.963
** totaal baten	2.447	7.224	5.604	47.403
Resultaat voor bestemming	-	-	-	3.407
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	3.407

* inclusief begrotingswijziging nummer 1 van 2017

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

In het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies wordt voorgeschreven dat er een toelichting wordt gegeven op de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, de aanwending van het bedrag voor onvoorzien en de incidentele baten en lasten. Alle baten en lasten in de exploitatie zijn incidenteel van aard, overige is voor 2017 niet van toepassing.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Bij de lasten is er sprake van een overschrijding. Dit komt door de vervroegde uitname uit Prisma, alsmede de verkoop in december. Van beide transacties is er een besluit genomen door het AB, daarmee zijn de mutaties rechtmatig.

Begroting 2017

De begroting 2017 is op 28 juni 2016 door het AB vastgesteld. Begrotingswijziging nummer 1 is op 22 juni 2017 vastgesteld.

Grondverwerving

Op de post grondverwerving wordt de verwerving uit de joint venture verantwoord. De afwijking ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door de vervroegde uitname uit Prisma medio 2017.

Openbare werken

Betreft m.n. onderzoeken en opruim werkzaamheden.

Plankosten

De realisatie is beduidend lager dan begroot. De structurele effecten zijn meegenomen in de geactualiseerde grondexploitatie. Er is bedachtzaam omgegaan met de begrote uitgaven, bijvoorbeeld op ambtelijk inzet en VTU kosten.

Rentelasten

De werkelijke rentelasten in 2017, de rentelasten zijn hoger uitgevallen dan de bijgestelde raming.

Opbrengsten

In 2017 zijn 5 verkopen gerealiseerd.

Mutatie Onderhanden Werk

De mutatie onderhanden werk betreft een sluitpost in de staat van baten en lasten. Zolang het Bedrijvenschap nog bezig is met de ontwikkeling, de aankoop en verkoop van gronden worden alle opbrengsten en kosten geactiveerd als onderhanden werk.

Toevoeging aan reserves

Dit betreft de (tussentijdse) administratieve winstneming volgens de POC methode.

WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Gemeenschappelijke Regeling Hoefweg. Het voor Gemeenschappelijke Regeling Hoefweg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Verantwoordingsmodel 2017 1a Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	A. Abee	M.J. Rosier	J. Heuvelink	M.E. van Leeuwen
Funcctiegegevens	Voorzitter AB en DB	Plv. voorzitter AB en DB	Lid AB en DB	Lid AB en DB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,06	0,06	0,03	0,03
Gewezen topfunctionaris?	Nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0	0	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	10.508	10.508	5.254	1.842
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	0	0	0	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,06	0,06	0,03	0,03
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	0	0	0	0

bedragen x € 1	H. van Dalen	L. Erwich	R. Fatinga	E. Kampinga
Functiegegevens	Lid AB	Lid AB	Lid AB	Lid AB
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	0,02	0,02	0,02	0,02
Gewezen topfunctionaris?	Nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	nee	nee	nee
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0	0	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.152	3.152	3.152	3.152
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	0	0	0	0
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor 2016 in fte	0,02	0,02	0,02	0,02
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2016	0	0	0	0

Verantwoordingsmodel 2017 1a Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	N.P. Zwiep	R.M. Meijer	J. v.d. Linden	R.P. Sinnige	M. Haverkamp
Functiegegevens	Directeur	Secretaris	Directeur	Directeur	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/07 – 31/12	01/07 – 31/12			
Deeltijdfactor in fte	0,28	0,27			
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee			
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	nee			
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	24.512	22.473			
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0			
<i>Subtotaal</i>	24.512	22.473			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.153	24.497			
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.			
Totale bezoldiging	24.512	22.473			
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.			
Gegevens 2016					
Aanvang en einde functievervulling in 2016	Zie tabel 1b		01/01 – 30/06	01/01 – 30/06	01/01 – 30/06
Deeltijdfactor 2016 in fte	Zie tabel 1b		0,14	0,14	0,15
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Zie tabel 1b		12.500	12.500	16.728
Beloningen betaalbaar op termijn	Zie tabel 1b		0	0	0
Totale bezoldiging 2016	Zie tabel 1b		12.500	12.500	16.728

Verantwoordingstabel 2017 1b Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Leidinggevende topfunctionarissen
zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

	N.P. Zwiep		R.M. Meijer	
Functiegegevens	Directeur		Secretaris	
Kalenderjaar	2017	2016	2017	2016
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01– 30/06	01/07– 31/12	01/01– 30/06	01/07– 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6	6	6	6
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 176	€ 175	€ 176	€ 175
Maxima op basis van de normbedragen per maand	111.000	144.000	111.000	144.000
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	255.000		255.000	
Bezoldiging				
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	23.872	24.768	18.959	14.999
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	48.640		33.958	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	48.640		33.958	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.	

3.3 Balans en de toelichting

bedragen x € 1.000

Activa	2016	2017	Passiva	2016	2017
Vaste Activa			Vaste Passiva		
Financiële vaste activa			Eigen vermogen		
- kapitaalverstrekking aan deelnemingen	€ 13	€ 13	Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ 3.407
- overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.	€ 23	€ 0			
			Vaste schuld met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
			Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige fin. instelling	€ 10.850	€ 53.158
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden			Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Onderhanden werk (waaronder bouwgronden in exploitatie)	€ 10.342	€ 44.306	Overige schulden	€ 52	€ 47
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar			Overlopende passiva		
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 0	€ 9.571	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	€ 106	€ 125
- vorderingen op openbare lichamen	€ 0	€ 2.597			
- Overige vorderingen	€ 1	€ 1			
Liquide middelen (banksaldo)	€ 628	€ 250			
	<u>€ 11.008</u>	<u>€ 56.737</u>		<u>€ 11.008</u>	<u>€ 56.737</u>

Voor 2017 wordt een VPB last verwacht van € 0. Het geschat compensabel verlies bedraagt per ultimo 2017 € 960.864.

Toelichting op de balans

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Op 7 februari 2006 heeft Bedrijvenschap Hoefweg een samenwerkingsovereenkomst (SOK) gesloten aangaande de gezamenlijke ontwikkeling van Prisma Bedrijvenpark. De SOK bepaalt onder meer dat een joint venture is aangegaan met de bedrijven ASR Vastgoed Ontwikkeling en Maasstede Bleiswijk BV. De joint venture bestaat uit een door partijen gezamenlijk aangegane Commanditaire Vennootschap Prisma Bleiswijk (CV), waarover het beheer wordt gevoerd door een Besloten Vennootschap Prisma Bleiswijk Beheer (BV). Het Bedrijvenschap neemt voor 30% deel in de CV en voor 31% in de BV. Op de post Deelnemingen wordt de bijdrage van het Bedrijvenschap in het aandelenkapitaal van beide organisaties gepresenteerd.

Schematisch kunnen de mutaties met betrekking tot de waarde van de deelnemingen als volgt worden weergegeven.

bedragen x € 1.000

	CV		BV		Totaal
Aandeel in kapitaal 7 februari 2006	€	30.000	€	5.580	€ 35.580
Mutatie 2006	€	-15.012	€	-1.546	€ -16.558
Aandeel in kapitaal ultimo 2006	€	14.988	€	4.034	€ 19.022
Mutatie 2007	€	-9.468	€	-2.293	€ -11.761
Aandeel in kapitaal ultimo 2007	€	5.520	€	1.741	€ 7.261
Mutatie 2008	€	876	€	3.839	€ 4.715
Aandeel in kapitaal ultimo 2008	€	6.396	€	5.580	€ 11.976
Mutatie 2009	€	524	€	-	€ 524
Aandeel in kapitaal ultimo 2009	€	6.920	€	5.580	€ 12.500
Mutatie 2010	€	332	€	-	€ 332
Aandeel in kapitaal ultimo 2010	€	7.252	€	5.580	€ 12.832
Mutatie 2011	€	189	€	-	€ 189
Aandeel in kapitaal ultimo 2011	€	7.441	€	5.580	€ 13.021
Mutatie 2012	€	119	€	-	€ 119
Aandeel in kapitaal ultimo 2012	€	7.560	€	5.580	€ 13.140
Mutatie 2013	€	171	€	-	€ 171
Aandeel in kapitaal ultimo 2013	€	7.731	€	5.580	€ 13.311
Mutatie 2014	€	241	€	-	€ 241
Aandeel in kapitaal ultimo 2014	€	7.972	€	5.580	€ 13.552
Mutatie 2015	€	202	€	-	€ 202
Aandeel in kapitaal ultimo 2015	€	8.174	€	5.580	€ 13.754
Mutatie 2016	€	-	€	-	€ -
Aandeel in kapitaal ultimo 2016	€	8.174	€	5.580	€ 13.754
Mutatie 2017	€	-	€	-	€ -
Aandeel in kapitaal ultimo 2017	€	8.174	€	5.580	€ 13.754

Onderhanden werk (waaronder bouwgronden in exploitatie)

De balanspost onderhanden werk (waaronder gronden in exploitatie) bedraagt per eind 2017 € 44.306 (x € 1.000). Het onderhanden werk bestaat uit een viertal gronden/opstallen in het deelgebied, alsmede uit de nog terug te verdienen kosten van voorbereiding, ontwikkeling, rente e.d. op de verkochte gronden aan CV.

Een beknopt mutatie-overzicht van de post onderhanden werk inclusief de raming van kosten en opbrengsten tot het einde van de looptijd is opgenomen in paragraaf 2.2.8.

De toename in het onderhanden werk komt door de vervroegde uitname van gronden uit Prisma. Tevens is de verplichte tussentijdse (administratieve) winstneming verwerkt.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Betreft de volgende posten:

- Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar € 9.571.000
- Vorderingen op openbare lichamen (BTW vordering Q4 2017) € 2.597.000
- Overige vorderingen (debiteurenpositie incl. voorziening) € 1.000

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar

Sinds eind 2013 zijn decentrale overheden verplichte deelnemers aan schatkistbankieren.

Op 15 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Vanaf dat moment zijn alle decentrale overheden (provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tegelijkertijd met de wet is de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht geworden. Onderdeel van die regeling is de rekeningcourant-

overeenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden. De regeling bevat ook de verplichting voor decentrale overheden om een nieuwe bankrekening te openen bij een of meerdere banken, zodat die bankrekening gekoppeld kan worden aan de schatkist.

De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide)middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die de decentrale overheidsorgaan niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. In de praktijk betekent dit voor Bedrijvenschap Hoefweg dat alles boven € 250.000,- (drempelbedrag) dagelijks dient over te maken naar haar rekening bij de Staat. Dit wordt dagelijks automatisch door de BNG uitgevoerd.

Decentrale overheden dienen zich in de jaarstukken over het schatkistbankieren te verantwoorden. Het gemiddelde van het bedrag aan overtollige middelen dat een decentrale overheid gedurende het kwartaal elk kalenderdag buiten de schatkist heeft aangehouden, mag, ingevolge artikel 7, tweede lid, van de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden, niet boven het drempelbedrag liggen.

Bedrijvenschap Hoefweg is al enige tijd in overleg met de BNG en het Ministerie van Financiën over de implementatie van het schatkistbankieren. In Q3 2017 is het schatkistbankieren technisch geregeld, dit betekent opening van een bankrekening in combinatie met het automatisch afstorten ter regulering van de norm met betrekking tot het maximum saldo op de betaalrekening. Nu dit geregeld is kan met ingang van Q4 2017 praktisch worden voldaan aan de norm, waar er in Q1 t/m 3 nog niet voldaan werd aan de norm.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	250			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	549	8.383	378	217
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	33
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	299	8.133	128	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	7.224			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	7.224			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	49.374	762.873	34.754	20.005
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	549	8.383	378	217

Liquide middelen

Betreft het saldo van de bankrekening bij de BNG.

Eigen Vermogen

De grondexploitatieberekening met peildatum 1/1/2018 toont een voordelig verwacht resultaat van circa € 10,9 miljoen (netto contant). Volgens artikel 12 van de Financiële beheersverordening wordt "Winst in de grondexploitatie eerst genomen, nadat de winst, met voldoende zekerheid te bepalen, daadwerkelijk is gerealiseerd. Uitbetaling van batige saldi aan de deelnemende gemeenten vindt niet eerder plaats dan nadat de grondexploitatie is afgesloten" (artikel 12 lid 4). De toevoeging aan de algemene reserve volgt uit de verplichte tussentijdse (administratieve) winstneming.

Algemene reserve stand 1/1/2017	€ 0
Gerealiseerd resultaat	€ 3,407 mln.
Algemene reserve stand 31/12/2017	€ 3,407 mln.

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen (> 1 jaar)

Het Bedrijvenschap heeft in het jaar 2017 diverse langlopende leningen. Deze leningen hebben een looptijd van 1 jaar of langer en vallen zodoende onder de vaste schulden. Per 31-12-2017 bedraagt de langlopende schuld € 53,185 miljoen. De toename heeft te maken van de vervroegde uitname uit Prisma, alsmede de verkooptransactie in december 2017.

Overige schulden

Deze post betreft de openstaande schulden aan de leveranciers van het Bedrijvenschap ultimo 2017.

Overlopende passiva

Dit betreft het saldo van facturen die in 2018 zijn ontvangen en betaald, maar betrekking hebben op 2017, zoals inhuur, rentelasten en huisvestingskosten.

3.4 Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

Prisma

Op 29 mei 2006 heeft de C.V. Prisma met ASR en de BNG een financieringsovereenkomst afgesloten voor de financiering van de grondaankopen en de kosten van bouwrijp en woonrijp maken voor de ontwikkeling en realisatie van het bedrijvenpark Prisma. Dit kredietarrangement is gebaseerd op de Samenwerkingsovereenkomst Bedrijvenpark Prisma, zoals deze in 2006 door het Bedrijvenschap en de marktpartijen is gesloten. Voor Bedrijvenschap Hoefweg betekent dit een onvoorwaardelijke en onherroepelijke afnameplicht van de in 2006 ingebrachte gronden. Uiterlijk op 31 maart 2021 dient de faciliteit te worden afgelost, door middel van verkoop en levering van alle gronden in het plangebied aan de aandeelhouders van de BV.

In juni 2007 heeft de joint venture de Europese aanbesteding gehouden voor de civiel technische werkzaamheden voor geheel Prisma. Op verzoek van alle partijen in de joint venture heeft de joint venture voor rekening en risico van de partijen ook de micro structuur aanbesteed. De totaal aanbesteede kosten van de microstructuur bedragen € 6.935.000 en zal worden uitgevoerd door Heijmans onder toezicht van de joint venture.

Het Bedrijvenschap neemt voor 30% deel in de CV Prisma Bleiswijk en voor 31% in de Prisma Bleiswijk beheer BV. Bedrijvenschap Hoefweg draagt voor gelijke percentages het financiële risico ten aanzien van de winst- en verliesrekening van de CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV. Op het moment van vaststellen van de jaarrekening toont de grondexploitatieberekening van de CV met peildatum 1 januari 2018 een netto contante waarde van afgerond € 3 miljoen positief. Bedrijvenschap Hoefweg heeft recht op 30% bij de verdeling van het positieve (of negatieve) saldo aan het einde van de samenwerking in CV Prisma Bleiswijk.

De jaarrekening over 2017 van Prisma is nog niet door het AVA vastgesteld, de verwachting is dat deze op 19 april ongewijzigd vastgesteld wordt. Voor de jaarrekening van Bedrijvenschap Hoefweg is uitgegaan van de concept documenten.

Uitgestelde levering verkoop

Op 21 december 2017 is er een verkoopovereenkomst getekend waarbij sprake is van een uitgestelde levering. De juridische en feitelijke levering van de grond zal uiterlijk op 21 december 2019 gerealiseerd worden.

4. Overige gegevens

4.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die vermelding vereisen in deze paragraaf.

4.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg te Lansingerland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van Bedrijvenschap Hoefweg op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid, ter kennisneming aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2017;
- de balans per 31 december 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017 en het Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 439.960. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij rapporteren aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen onder de goedkeuringstolerantie die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de inleiding;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is

aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

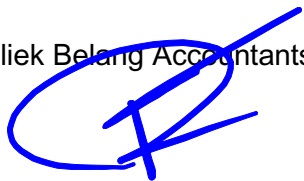
- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstelling dat de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten voortzet aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 7 mei 2018

Paraaf voor identificatiedoeleinden:

Publiek Belang Accountants B.V.

drs. R.D.H. Killeen RA MGA

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg te Lansingerland gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van Bedrijvenschap Hoefweg op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid, ter kennisneming aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2017;
- de balans per 31 december 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017 en het Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 439.960. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij rapporteren aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen onder de goedkeuringstolerantie die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de inleiding;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader rechtmatigheid.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader rechtmatigheid dat ter kennisneming is aangeboden aan het algemeen bestuur op 12 oktober 2017, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstelling dat de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten voortzet aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar activiteiten kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 7 mei 2018

Publiek Belang Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.D.H. Killeen RA MGA

Verslag van bevindingen 2017

Bedrijvenschap Hoefweg

12 april 2018

Aan het algemeen bestuur
van de Gemeenschappelijke regeling
Bedrijvenschap Hoefweg
Postbus 45
2665 ZG BLEISWIJK

Datum:
12-04-2018

Behandeld door:
drs. M.E. Dubbelman RA

Ons kenmerk:
815

Onderwerp:
Verslag van bevindingen 2017

Geacht bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2017 voor de Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg (verder: Hoefweg) uitgevoerd. Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Dit verslag is bestemd voor het algemeen bestuur van Hoefweg en mag zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming niet aan derden worden verstrekt of openbaar worden gemaakt, waaronder het publiceren op internet.

Graag lichten wij onze rapportage nader aan u toe.

Publiek Belang Accountants B.V.

Bijlagen: één

Verslag van bevindingen 2017

Inleiding

Met de opdrachtbevestiging van 30 oktober 2017 heeft uw secretaris ons namens uw algemeen bestuur opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2017. Wij sturen de controleverklaring bij uw jaarrekening 2017 afzonderlijk toe. Dit verslag bevat op grond van de Gemeentewet onder meer onze bevindingen over:

- de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken
- (eventuele) onrechtmatigheden in de jaarrekening.

De goedkeuringstoleranties voor uw jaarrekening zijn opgenomen in onze controleverklaring. Voor ons verslag van bevindingen is door uw bestuur de rapporteringstolerantie gelijkgesteld aan de goedkeuringstolerantie.

Bestuurlijke samenvatting

De interne beheersing is toereikend voor jaarrekeningdoeleinden en de jaarrekening voldoet aan verslaggevingsregels.

Jaarrekeningproces

Het opstelproces van uw jaarrekening vraagt aandacht. Op de aan ons ter controle aangeboden concept-jaarstukken waren relatief veel correcties nodig om de jaarstukken in overeenstemming te brengen met de verslaggevingsvoorschriften. Het jaarrekeningdossier van uw organisatie met daarin de onderbouwingen van posten in de jaarrekening is gefaseerd, tijdens de uitvoering van de jaarrekeningcontrole, aan ons opgeleverd. Wij adviseren u het interne jaarrekeningproces te evalueren.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 is Hoefweg belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Gelet op het verwachte (fiscale) verlies is over 2017 geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Prisma

Hoefweg neemt deel in CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV. Bij de controle van de jaarrekening van Hoefweg hebben wij de financiële gegevens van Prisma, voor zover relevant voor Hoefweg, betrokken in onze controle. Op het moment van schrijven van dit rapport zijn de jaarrekeningen CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV nog niet vastgesteld. Voor de afronding van de jaarrekeningcontrole van Hoefweg is het nodig te kunnen beschikken over de vastgestelde jaarrekeningen.

Grondexploitatieberekening

Op basis van de Notitie Grondexploitatie van de Commissie BBV dient in situaties waarin voldoende zekerheid bestaat om (een gedeelte van) de winst op winstgevendende grondexploitaties te nemen, deze winstneming op basis van de zogeheten "Percentage of Completion"-methode (naar rato van de voortgang van het project) te worden genomen. De voortgang in de realisatie van Hoefweg geeft aanleiding om over 2017 een tussentijdse

Verslag van bevindingen 2017

winstneming te verantwoorden van € 3,4 miljoen.

De notitie Grondexploitaties stelt tevens dat de herziening van de grondexploitatiebegroting door het algemeen bestuur moet worden vastgesteld. De grondexploitatieberekening van Hoefweg is niet vastgesteld door het algemeen bestuur. Wij adviseren om dit wel te doen.

De interne beheersing voldoet voor jaarrekening-doeleinden.

Onze controle geeft aanleiding tot de volgende bevindingen:

- De inrichting van de belangrijkste processen en de administratie binnen Hoefweg zijn op orde. De processen zijn in 2013 beschreven. Het is wenselijk om de interne beheersmaatregelen die de belangrijkste risico's afdekken explicieter te beschrijven, door voor iedere maatregel de zogenoemde '6 W-vragen' te beantwoorden: wie doet wat, waarom, wanneer, waarmee en met welk doel?
 - In 2017 is de (fraude)risico-analyse geactualiseerd. Uw risicomanagement kan steviger door de frauderisico's zichtbaar te koppelen aan beheersmaatregelen, structureel te toetsen op de goede werking daarvan en de uitkomsten (met de gerealiseerde verbeteringen) periodiek te agenderen in managementoverleg en bestuur.
 - Met memoriaalboekingen worden aanpassingen doorgevoerd in de administratie. Bij Hoefweg is sprake van een zeer beperkt aantal memoriaalboekingen in het jaar. Ons advies uit 2016 is opgevolgd om de memoriaalboekingen intern te controleren en deze interne controle zichtbaar vast te leggen.
-

Verslaggeving: uw jaarstukken 2017 zijn informatief en voldoen aan verslaggevingsregels.

De jaarstukken van Hoefweg geven in financieel en bedrijfsmatig opzicht een inzichtelijk en informatief beeld over het boekjaar 2017 en voldoen aan de verslaggevingsregels van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij merken het volgende op:

Schatkistbankieren

Hoefweg dient (liquide) middelen boven het drempelbedrag van € 250.000 dagelijks over te maken naar de bankrekening bij het Rijk. In 2017 is het drempelbedrag in de eerste drie kwartalen overschreden. Hoefweg heeft in 2017 het overleg met de BNG en het Ministerie van Financiën afgerond om de invoering van het schatkistbankieren te kunnen starten in het vierde kwartaal van 2017 afgerond door de ingebruikname van de bankrekening voor het schatkistbankieren.

Uitkomsten grondexploitatie

De ontwikkeling van Hoefweg gaat gepaard met omvangrijke investeringen waarbij onzekerheid bestaat over de uiteindelijke financiële resultaten. Uw grondexploitatieberekening dient ter ondersteuning van een goede projectbeheersing en als sturingsinformatie voor het totale project en geeft een actueel inzicht in de

Verslag van bevindingen 2017

projectvoortgang en verwachte projectuitkomsten. Bij de accountantscontrole van de jaarrekening vervult het in de exploitatieberekening geraamde plansaldo slechts een rol in de beoordeling of (in verliesgevende situaties) verwachte verliezen moeten leiden tot het treffen van een voorziening op of het afwaarderen van het onderhanden werk, of (in winstgevende situaties) de berekening van tussentijds verantwoorde winst op goede gronden heeft plaatsgevonden. Wij hebben kennis genomen van de grondexploitatie, de toelichting op de grondexploitatie en de risicoanalyse met betrekking tot de grondexploitatie. De aard van de door ons uitgevoerde werkzaamheden houdt in dat op de grondexploitatieberekening geen accountantscontrole is toegepast, noch dat een beoordelingsopdracht is uitgevoerd als bedoeld in de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden van onze beroepsorganisatie.

Rechtmatigheid.

Normenkader

Voor de controle op de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties heeft uw dagelijks bestuur een normenkader vastgesteld en in oktober 2017 ter kennisneming aangeboden aan het algemeen bestuur. Het normenkader bevat naast de actuele wet- en regelgeving met financiële consequenties ook toepasselijke interne regelgeving, zoals verordeningen en bestuursbesluiten.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2017, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat voor belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig tot besluitvorming en begrotingswijziging kan worden gekomen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de Kadernota 2017 van de Commissie BBV. Het overschrijden van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. De accountant moet in het accountantsverslag kostenoverschrijdingen aan de orde stellen.

In de jaarrekening 2017 is sprake van begrotingsoverschrijding van ongeveer € 38,4 miljoen, die overigens wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (mutatie onderhanden werk). Deze kostenoverschrijding past binnen het door uw algemeen bestuur uitgezette beleid en genomen besluit, maar is formeel onrechtmatig. In overeenstemming met het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) heeft deze overschrijding geen invloed op de strekking van de controleverklaring. Daarbij geldt als voorwaarde dat de kostenoverschrijding herkenbaar in de jaarrekening is opgenomen. Ook dient de accountant in het verslag van bevindingen deze kostenoverschrijdingen aan de orde te stellen.

Verslag van bevindingen 2017

Wijziging in de verslaggeving en controle van uw gemeenschappelijke regeling

De vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) leidt tot wijzigingen in de verslaggeving over 2018 van gemeenschappelijke regelingen. Deze wijzigingen moeten al in de begroting 2018 zijn verwerkt. Hierna informeren wij u over de belangrijkste wijzigingen, die in uw jaarverslaggeving over 2018 tot uitdrukking komen.

Uniforme taakvelden

De bijlage met het overzicht van lasten en baten per taakveld maakt onderdeel uit van de jaarrekening. Het is aanbevolen om het verdeelprincipe toe te lichten waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld. De taakvelden en wat hieronder moet worden verantwoord zijn voorgeschreven. De inhoudelijke definitie is verder toegelicht op de website van de Commissie BBV en de IV3 vraagbaak van het ministerie van BZK via <http://www.vraagbaakiv3gemeenten.nl/taakvelden>.

Beleidsindicatoren

In de programmaverantwoording (jaarverslag) wordt per programma de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd toegelicht aan de hand van voorgeschreven beleidsindicatoren. De website van de Commissie BBV bevat een verwijzing naar de regeling.

Verbonden partijen

In de programmaverantwoording wordt toegelicht op welke wijze verbonden partijen hebben bijgedragen aan het bereiken van beleidsdoelstellingen. In de Paragraaf Verbonden partijen in het jaarverslag wordt een onderverdeling gemaakt naar de verschillende typen verbonden partijen en wordt nadere informatie opgenomen over de verbonden partijen (welke partijen, de omvang ende risico's). De Notitie Verbonden Partijen 2016 van de Commissie BBV bevat een nadere toelichting.

Overhead

De gerealiseerde kosten van overhead worden apart verantwoord in het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en afwijkingen van de begroting worden toegelicht. De lasten en baten per programma zijn exclusief overhead. Als definitie voor kosten van overhead geldt de definitie van "vensters voor bedrijfsvoering". De Notitie Overhead 2016 van de Commissie BBV bevat een nadere toelichting.

Rente

Rente over investeringen wordt toegerekend aan het taakveld waarop het investeringsgoed betrekking heeft. Het gebruik van het renteschema in de Paragraaf Financiering wordt aanbevolen. De notitie Rente 2017 van de Commissie BBV bevat een nadere toelichting.

Overige wijzigingen in verslaggeving

De Commissie BBV heeft een notitie gepubliceerd over Materiële vaste activa waarin bestaande regelgeving is samengevat en diverse 'stellige uitspraken' zijn opgenomen.

Wijzigingen in rechtmatigheidscontrole

In 2015 heeft de commissie Depla, een groot aantal aanbevelingen gedaan inzake de financiële functie. Eén van

Verslag van bevindingen 2017

de adviezen betrof het introduceren van een rechtmatigheidsverklaring door het dagelijks bestuur. Doelstelling van de rechtmatigheidsverklaring is de politieke aanspreekbaarheid van het dagelijks bestuur. De commissie verwacht dat een bestuursverklaring ook een kwaliteitsverhogend effect zal hebben op de financiële bedrijfsvoering. De rechtmatigheidsverklaring wordt nu nog door de externe accountant afgegeven. De rol van de accountant wordt dan beperkter. De accountant stelt vast of de rechtmatigheidsverklaring van het dagelijks bestuur een deugdelijke grondslag heeft.

Het is niet duidelijk welke eisen exact gesteld gaan worden aan de vorm en de grondslag van de rechtmatigheidsverklaring. In de werkgroep HADO (Handleiding Auditing Decentrale Overheden) is een startnotitie rechtmatigheidsverantwoording besproken. Hierin is onder andere opgenomen dat men zich beperkt tot financiële rechtmatigheid. Niet financiële bepalingen vallen buiten de strekking van de verklaring. Daarbij gaat het om drie belangrijke criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium, misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Het is het streven van het ministerie om de nieuwe methodiek in 2020 in te voeren.

Bijlage 1: De opdracht die u ons heeft verstrekt

Binnen het kader van de overeenkomst tussen Hoefweg en Publiek Belang Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening bevestigen wij formeel elk jaar de onderlinge afspraken met een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging heeft uw secretaris namens het algemeen bestuur ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2017. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van Hoefweg. Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risico-analyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risico-analyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling (verder GR) mee te maken heeft. Deze risico-analyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw GR en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risico-analyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim-controle

Onze risico-analyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat de opgeleverde informatie betrouwbaar is, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Wij onderzoeken tijdens de interim-controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter met daarin opgenomen verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel over de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft en of de baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van rechtmatigheid zoals opgenomen in uw controleprotocol. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de door het algemeen bestuur vastgestelde materialiteitsgrenzen.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en een verslag van bevindingen. In het verslag van bevindingen rapporteren wij fouten en onzekerheden die de vastgestelde rapporteringstolerantie overschrijden en aangelegenheden waarvan wij vinden dat deze voldoende belangrijk zijn om aan uw algemeen bestuur te rapporteren.

Vergadering van het: Algemeen Bestuur
Bedrijvenschap Hoefweg

Vergadering van datum: 3 juli 2018

Agendapunt: 7

Onderwerp:

Begroting 2019 en 1e begrotingswijziging 2018

Bijlagen:

- a) 1ste begrotingswijziging 2018
- b) Concept begroting 2019

Toelichting:

Bijgaand treft u de concept begroting 2019 en de 1e begrotingswijziging 2018 aan.

Financiële consequenties:

n.v.t.

Risico's:

n.v.t.

Verdere procedures:

Voor 1 augustus 2018 zal de vastgestelde begroting en 1e begrotingswijziging 2018 naar de toezichthouder, de provincie Zuid Holland, worden verzonden. De raden van beide gemeenten krijgen daarvan een afschrift.

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen met de begroting 2019 en 1e begrotingswijziging 2018
2. Voormelde stukken vrijgeven voor verzending naar de toezichthouder

Besluit van: Dagelijks Bestuur**Datum:** 13 april 2018**Digitaal Besluit****Onderwerp:**

Begrotingswijziging nummer 1 van begroting 2018 GR Hoefweg.

Bijlage(n):

n.v.t.

Toelichting:

De in 2017 vastgestelde Begroting 2018 is gebaseerd op de grondexploitatie per 1-1-2017. Per 1-1-2018 is de grondexploitatie van de GR Hoefweg geactualiseerd. Op basis van deze geactualiseerde grondexploitatie 2018 moet de begroting 2018 aangepast worden.

De wijziging van de begroting 2018 bestaat uit:

<i>bedragen in € 1.000</i>			
	Begroting 2018	Begrotings- wijziging 1-2018	Begroting na wijziging 2018
Lasten			
Grond	6.499	-5.949	550
Openbare werken	279	439	718
Rente	109	-52	57
Plankosten	337	47	384
Overige kosten	0	14	14
Totaal lasten	7.224	-5.500	1.724
Baten			
Opbrengsten	4.623	-496	4.127
Overige inkomsten	0	7	7
Mutatie onderhanden werk *	2.601	-5.011	-2.410
Totaal baten	7.224	-5.500	1.724
 Resultaat	 0	 0	 0

*) betreft saldo investeringen/desinvesteringen

De wijzigingen zijn het gevolg van actualisatie in fasering en de parameters.

Financiële consequenties:

Betreft aanpassing aan de huidige grondexploitatie per 1-1-2018.

Risico's:

De begrotingswijziging 1 van 2018 leidt niet tot andere risico's dan de eerder vastgestelde begroting 2018.

Verdere procedures:

De begrotingswijziging moet voorgelegd worden aan de beide gemeenteraden. Het streven is om de behandeling als volgt te laten plaatsvinden:

- Toezending aan de gemeenteraden uiterlijk medio april 2018
- Termijn voor reacties door gemeenteraden tot 1 juni 2018
- Behandeling AB van de GR Hoefweg op 3 juli 2018
- Verzending naar de toezichthouder Provincie Zuid-Holland voor 1 augustus 2018

Ook de Jaarrekening 2017 en de Begroting 2019 zullen aan de raden worden voorgelegd. Deze zullen gelijktijdig worden aangeboden en dezelfde procedure doorlopen.

Gevraagde beslissing:

- In te stemmen met de concept-begrotingswijziging nummer 1 van 2018;
- De concept begrotingswijziging 1 2018 voor medio april 2018 voor te leggen aan de raden van de gemeente Lansingerland en Zoetermeer met het verzoek om eventuele zienswijzen van de raden hierover aan het Algemeen Bestuur van GR Hoefweg toe te zenden.

BEDRIJVENSCHAP HOEFWEG

PROGRAMMA BEGROTING 2019

Concept

Datum: 27 maart 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Samenwerking publiek-privaat	3
3.	Beleidsbegroting.....	4
3.1.	Programmaplan.....	4
3.2.	De Paragrafen.....	6
3.2.1.	Inleiding	6
3.2.2.	Paragraaf lokale heffingen	6
3.2.3.	Paragraaf Weerstandsvermogen.....	6
3.2.4.	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	7
3.2.5.	Financieringsparagraaf	8
3.2.6.	Bedrijfsvoeringparagraaf	9
3.2.7.	Paragraaf Verbonden Partijen	10
3.2.8.	Paragraaf Grondbeleid	10
4.	Financiële begroting	12
4.1.	Overzicht van baten en lasten	12
4.2.	Toelichting overzicht baten en lasten.....	12
4.3.	Meerjarenraming	14
4.4.	Investerings- en financieringsstaat	14
4.5.	Overzicht taakvelden	14
4.6.	Overhead.....	15
4.7.	Balansbegroting.....	15
	Bijlage: EMU saldo.....	16

1. Inleiding

Hierbij treft u de begroting van Bedrijvenschap Hoefweg aan voor het jaar 2019 inclusief de meerjarenramingen (2020-2022).

Het Besluit Begroting & Verantwoording (BBV) heeft als uitgangspunt gediend voor het opstellen van de begroting. In afwijking van de regelgeving is geen aparte productenraming opgenomen aangezien, conform de bevestiging van de Provincie Zuid Holland, de financiële begroting kan volstaan als productenraming.

Juridische structuur

De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg vloeit voort uit de op 20 november 1996 door de gemeenten Bleiswijk (nu Lansingerland) en Zoetermeer vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Bedrijvenschap Hoefweg, en uit de drie wijzigingen op betreffende GR.

De juridische structuur van Bedrijvenschap Hoefweg omvat de volgende organen:

Algemeen Bestuur (AB)

Het AB bestaat uit acht leden, als volgt aan te wijzen. De raad van elke deelnemende gemeente wijst uit het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente twee leden aan, tevens wijst de raad voor elke deelnemende gemeente uit zijn leden eveneens twee leden aan.

Dagelijks Bestuur (DB)

Het DB kent een samenstelling van vier leden, te weten de leden van het AB die zijn aangewezen uit de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten.

Voorzitter

De voorzitter wordt door en uit het Algemeen Bestuur gekozen uit hen die lid zijn van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland.

Secretaris

De secretaris van het AB en van het DB, die geen lid van het AB kan zijn, wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Voor de benoeming van de secretaris, welke een door één van de deelnemende gemeenten voor te dragen medewerker (al dan niet in loondienst) zal zijn, dient het DB een voorstel in bij het AB.

Directeur

De directeur wordt door het AB benoemd, geschorst en ontslagen. Onder verantwoordelijkheid van de directeur is een administrateur en een controller belast met het zorg dragen voor de financiële administratie, het beheer van de vermogenswaarden en het jaarlijks opmaken van de rekening.

2. Samenwerking publiek-privaat

Ter realisering van de doelstelling van het Bedrijvenschap Hoefweg is tussen het Bedrijvenschap Hoefweg, de toenmalige gemeente Bleiswijk (nu: Lansingerland) en de private partijen, MRP (voorheen: ASR Vastgoed Ontwikkeling) en Maasstede Bleiswijk BV, op 7 februari 2006 een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

Het belangrijkste gevolg van die samenwerkingsovereenkomst is, dat de private partijen ASR en Maasstede en de publiekrechtelijke partij Bedrijvenschap Hoefweg zich daarmee op privaatrechtelijke basis hebben verplicht tot financiële bijdragen aan de totstandkoming van Prisma bedrijvenpark, waar dat met publiekrechtelijke middelen niet kon worden bereikt. Mede ten gevolge van deze samenwerking prognosticeert het Bedrijvenschap over de gehele realisatietermijn van het Prisma Bedrijvenpark een tenminste sluitend exploitatieresultaat.

3. Beleidsbegroting

3.1. Programmaplan

Doelstelling/effect van beleid

Het Bedrijvenschap Hoefweg heeft als doel het ontwikkelen van vestigingsmogelijkheden voor bedrijven uit Lansingerland en Zoetermeer, alsmede uit de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, alsmede voor bedrijven van elders die een belangrijke bijdrage leveren aan de werkgelegenheid.

Beleidskaders

Het kader voor het beleid van het Bedrijvenschap Hoefweg wordt gevormd door de tekst van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg, het vastgestelde planologisch-juridische kader voor het gebied, en de privaatrechtelijke bepalingen op basis van de samenwerkingsovereenkomst met de private partijen.

De gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg is een zelfstandige publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid, die zelfstandig binnen de kaders van de gemeenschappelijke regeling rechtshandelingen kan verrichten, zoals het aantrekken/inhuren van personeel en het hebben van een eigen vermogen en grondposities. Publiekrechtelijke rechtsvormen zijn onderworpen aan de regels van het publiekrecht, waarin waarborgen zijn opgenomen voor het gebruik van bevoegdheden, besluitvorming, repressief toezicht, beïnvloedingsmogelijkheden, democratische controle en openbaarheid. Het Algemeen en het DB verstrekken aan de raden van de deelnemende gemeenten alle inlichtingen die door een raad worden gevraagd.

Het planologisch-juridisch kader voor het Prisma Bedrijvenpark wordt gevormd door het Bestemmingsplan Hoefweg-Noord, dat op 18 juli 2013 door de raad van de gemeente Lansingerland is vastgesteld.

In 2006 is een samenwerkingsovereenkomst (SOK) aangegaan met de private partijen Fortis (nu MRDP) en Maasstede. Onderdeel van de daarbij gemaakte afspraken is dat er een joint venture is opgericht (de CV Prisma Bleiswijk, met als enig beherend vennoot Prisma Bleiswijk Beheer BV), die de voorzieningen voor openbaar nut aanlegt voor gezamenlijke rekening. De kosten van deze voorzieningen worden omgeslagen naar rato van de hoeveelheid netto uitgiftebaar plangebied per partij.

Programmaplan

De programmabegroting 2019 betreft de jaarschijf voor 2019 van de grondexploitatie per 01-01-2018.

(bedragen x € 1.000)

	Rekening 2017	Plan 2018*	Plan 2019
Lasten	43.966	1.724	575
Baten	47.403	1.724	575
Gerealiseerd resultaat	3.407	0	0

Ad begroting na wijziging*

Binnen de begroting staat voor het jaar 2019 de uitgifte van gronden ten behoeve de vestiging van bedrijven centraal. De inzet van personele capaciteit is dan ook vooral gericht op het uitvoeren van de met de Bedrijven samenhangende activiteiten, de acquisitie en promotie en het begeleiden van het vestigingsproces.

Beleidsindicatoren

Vanaf 2018 zijn we op grond van de BBV verplicht onderstaande beleidsindicator in de begroting op te nemen. Aangezien de Bedrijvenschap Hoefweg geen inwoners heeft vallen de beleidsindicatoren waarbij gerekend wordt met inwoners af. Alle uitgaven van overhead worden gezien als projectuitgaven. De kosten aan overhead zijn dan ook € 0.

Hoofdtakveld	Onderwerp	Omschrijving	Bron	Indicator
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van de totale lasten	Eigen begroting	0%

3.2. De Paragrafen

3.2.1. Inleiding

Het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten (kortweg: BBV) dat de vorm en inhoud van de begroting en jaarverslag voorschrijft, stelt een aantal paragrafen verplicht in zowel de begroting als het jaarverslag. In het hiernavolgende worden de paragrafen benoemd en uitgewerkt, dan wel wordt gemotiveerd aangegeven waarom het bestuur de paragrafen niet van toepassing acht.

3.2.2. Paragraaf lokale heffingen

De gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg geniet geen inkomsten uit lokale heffingen aangezien het opleggen van lokale heffingen niet tot de taken van de gemeenschappelijke regeling behoort. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing.

3.2.3. Paragraaf Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de mate waarin de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit betekend dat het beleid veranderd moet worden. Weerstandsvermogen heeft in verslaggeving technische zin de vorm van eigen vermogen. Eigen vermogen kan ontstaan uit voordelige resultaten behaald bij de uitgaven van terreinen. In 2017 is er conform wet- en regelgeving tussentijds winst genomen volgens de POC methode.

Aan de grondexploitatie zijn diverse risico's verbonden. In de paragraaf Grondbeleid wordt hierop nader ingegaan. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat de risicoverdeling geschiedt op basis van 50% - 50% per deelnemende gemeente.

Risico's exploitatiegronden

Aan de ramingen van grondexploitaties kleefte altijd een inherent risico. Het verwachte resultaat is gebaseerd op de huidige inzichten met betrekking tot de looptijd van de grondexploitaties, het renteverloop en de ontwikkelingen op de markt voor bedrijventerreinen. Verandering van inzichten omtrent de uitvoerbaarheid leiden veelal tot wijzigingen in het financiële beeld van grondexploitaties. Op basis van de uitgevoerde Monte Carlo analyse is bepaald dat de opbrengstindex en de financieringsrente het meeste invloed hebben op het resultaat van de grondexploitatie. Andere risico's die invloed hebben zijn de kostenindex en uitgiftetempo. De Monte Carlo-simulatie van de huidige grondexploitatie resulteert in een bandbreedte van € 6,68 mln. (NCW) tot € 10,82 mln. (NCW) bij een zekerheidspercentage van 95%. De onderkant van de bandbreedte is positief. De benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's wordt gevonden in de positieve contante waarde van de grondexploitatie. Beide gemeenten hoeven dus geen weerstandscapaciteit te reserveren voor Bedrijvenschap Hoefweg. De risico waarde bedraagt dus € 4,14 mln. De voornaamste risico's betreft de financieringsrente en de uitgifteplanning. De weerstandscapaciteit is € 10,9 mln. (ncw grondexploitatie) en daarmee ruim voldoende. Weerstandsratio is 2,63 (uitstekend).

Kengetallen

Vanuit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is het verplicht om over de volgende kengetallen te rapporteren. Aangezien de Bedrijvenschap Hoefweg een projectorganisatie is met één activiteit, zijnde het ontwikkelen van grond, en volledig gefinancierd is uit vreemd vermogen geven de kengetallen een vertekend beeld.

	R 2017	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022	Norm	Toelichting
1. Netto schuldquote: relateert de schuldpositie van de gemeente aan de inkomstenstroom	86%	2234%	2826%	2455%	2427%	120%	100%-130%	De jaarlijkse inkomsten van Bedrijvenschap Hoefweg kunnen gezien de aard van de activiteiten, enorm afwijken.
1a. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	86%	2234%	2826%	2455%	2427%	120%	100%-130%	
2. De solvabiliteitsratio: indicator om inzicht te krijgen in de mate waarin de onderneming in staat is aan zijn financiële verplichtingen te kunnen voldoen.	6%	6%	11%	12%	14%	41%	25%<>40%	
3. Kengetal Grondexploitatie: in - en nog niet in exploitatie gronden / Totale baten voor bestemming	93%	2431%	3416%	3118%	3382%	203%	>0	Gezien de aard van de activiteiten van Bedrijvenschap Hoefweg kunnen de jaarlijkse inkomsten (baten voor bestemming) enorm afwijken.
4. Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%	0%	0%	>0	BijBedrijvenschap Hoefweg is er geen sprake van structurele baten en lasten
5. Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	Bedrijvenschap Hoefweg heeft geen belastinginkomsten

Beoordeling kengetallen op onderlinge verhouding en in relatie tot de financiële positie

Bij Bedrijvenschap Hoefweg is uitsluitend sprake van externe financiering. Het bedrijfvenschap bouwt, met uitzondering van de verplichte winstneming, geen weerstandsvermogen op. Dit maakt de financiële positie kwetsbaar.

3.2.4. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Het merendeel van de gronden die in 2006 eigendom waren van het Bedrijvenschap, zijn in 2006 in eigendom overgedragen aan CV Prisma Bleiswijk. Enkele percelen zijn vooralsnog in eigendom gehouden van het Bedrijvenschap, aangezien nog in gebruik zijnde opstallen aanwezig waren. Deze percelen zullen te zijner tijd worden herontwikkeld in de bestemming bijzondere doeleinden en aan derden worden verkocht. Op de balans van het Bedrijvenschap komen geen kapitaalgoederen voor, aangezien de gronden in ontwikkeling (voor zover niet in eigendom overgedragen c.q. over te dragen aan de CV) als onderhanden werk opgenomen worden onder de voorraden en niet duurzaam ten dienste staan van de bedrijfsuitoefening van het bedrijfvenschap.

3.2.5. Financieringsparagraaf

Als gevolg van het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling (art. 24) trekt het Bedrijvenschap Hoefweg de benodigde financiële middelen aan bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Daarnaast is het merendeel van de gronden van het Bedrijvenschap als gevolg van de SOK overgedragen aan de CV Prisma Bleiswijk, die zelfstandig in haar financiering voorziet. In het Treasurystatuut Bedrijvenschap Hoefweg (2013) is opgenomen, dat het Bedrijvenschap de lasten op de aan te trekken gelden zo laag mogelijk houdt, waarbij de risico's zo goed mogelijk beheerst worden en beperkt blijven binnen de door het AB gestelde kaders.

Medio maart 2018 is de financieringsstructuur als volgt:

Lening nummer	Hoofdsom	Rente%	Rente bedrag	Start-datum	Looptijd	Einddatum
40.110.006	4.000.000	0,79%	31.600	22-7-2015	5 jaar	23-1-2020
40.110.007	4.500.000	0,95%	42.750	22-7-2015	6 jaar	22-7-2021
40.110.008	600.000	0,40%	2.400	22-7-2015	3 jaar	23-7-2018
40.109.673	250.000	0,80%	2.000	13-3-2015	5 jaar	13-3-2020
40.110.896	1.500.000	0,42%	6.300	7-12-2016	5 jaar	7-12-2021
441577	5.208.000	-0,18%	-9.374	30-5-2017	1 jaar	1-6-2018
40.111.194	14.800.000	0,00%	0	30-5-2017	3 jaar	1-6-2020
40.111.195	10.000.000	0,35%	35.000	30-5-2017	5 jaar	1-6-2022
452.586	12.300.000	-0,30%	-36.900	21-12-2017	2 jaar	23-12-2019
Totaal	53.158.000		73.776			

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) zijn richtlijnen neergelegd ter beheersing van de renterisico's. Zo zijn er spelregels opgenomen voor de mate waarin gemeenschappelijke regelingen kort gefinancierd mogen zijn (kasgeldlimiet) en lang gefinancierd mogen zijn (renterisiconorm).

In onderstaande overzichten treft u de toetsingen aan van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm over het begrotingsjaar 2019 (en verdere jaren).

Kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet wordt berekend op 8,2% van het begrotingstotaal zodat het voor 2019 € 47.000 mln. (=8,2% van € 0,575 mln.) bedraagt.

	Q1		Q2		Q3		Q4
begin	€	6.422.625	€	316.108-	€	5.245.159	€ 10.806.426
eind	€	316.108-	€	5.245.159	€	10.806.426	€ 16.367.694
gem	€	3.053.259	€	2.464.526	€	8.025.793	€ 13.587.060
<i>kasgeldlimiet</i>	€	47.174	€	47.174	€	47.174	€ 47.174
overschrijding	€	-	€	-	€	-	€ -
onderschrijding	€	3.100.433	€	2.511.700	€	8.072.967	€ 13.634.234

In 2019 wordt geen overschrijding van de kasgeldlimiet verwacht.

Renterisiconorm

Renterisiconorm wordt berekend op 20% van het begrotingstotaal zodat het voor 2019 € 0,115 mln. (=20% van € 0,575 mln.) bedraagt. Het wettelijk minimum is € 2,5 mln. zodat dit van toepassing wordt verklaard voor 2019.

		Bedrag x € 1mln.			
		2019	2020	2021	2022
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	12	19	6	10
3	Renterisico (1+2)	12	19	6	10
4	Renterisiconorm	2,5			
(5a)	Ruimte onder renterisiconorm (4>3)				
(5b)	Overschrijding renterisiconorm (3>4)	9,5			

Gezien de aard van de werkzaamheden van Bedrijvenschap Hoefweg, waarbij sprake is van grote voorinvesteringen, staat de totale financieringsbehoefte onder druk in relatie tot de rente risico norm. Een mogelijkheid waar je als Bedrijvenschap Hoefweg dan gebruik van kunt maken is ontheffing aanvragen voor de rente risico norm. Dit zal dan waarschijnlijk ook voor 2019, op basis van de huidige inzichten, aangevraagd worden. Wel is het zo dat gezien de kasstromen de aflossing op basis van de huidige inzichten uit de inkomsten betaald kunnen worden, zodat er geen rente risico wordt gelopen.

Renteresultaat taakveld treasury

Bedragen x € 1.000

Renteschema	2019
Externe rentelasten kort- en langlopende geldleningen	54
Externe rentebaten kort- en langlopende geldleningen	0
Saldo rentelasten en rentebaten	54
Rente aan grondexploitatie	54
Rente projectfinanciering	0
Rente baten projectfinanciering	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Aan taakvelden toe te rekenen rente	0
Aan taakvelden toegerekende rente	0
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	0

3.2.6. Bedrijfsvoeringparagraaf

Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel & organisatie, financiën en informatisering & automatisering. Bedrijvenschap Hoefweg heeft zelf geen personeel in dienst. De projectorganisatie staat onder leiding van een directeur en bestaat uit een secretaris (tevens secretaris van het DB en het AB), een officemanager/secretaresse, een projectleider ontwikkeling, een projectleider civiele techniek, een acquisiteur/marketeer, een administrateur, een planeconoom en een controller. Deze functionarissen werken in deeltijd voor Bedrijvenschap Hoefweg en worden ingehuurd van beide gemeenten dan wel van externe bureaus. Voor alle overige taken worden externe dienstverleners ingeschakeld op ad-hoc en/of interim-basis. Het betreft onder meer advisering op het vlak van duurzaamheid, fiscale zaken, juridische zaken en dergelijke.

3.2.7. Paragraaf Verbonden Partijen

Zoals eerder gemeld is Bedrijvenschap Hoefweg op 7 februari 2006 een samenwerking aangegaan met private partijen, van waaruit een commanditaire vennootschap Prisma Bleiswijk (CV) is aangegaan met een beheerend vennootschap Prisma Beheer (BV). Bedrijvenschap Hoefweg neemt voor 30% deel in de CV en voor 31% in de BV. Bedrijvenschap Hoefweg draagt voor gelijke percentages het financiële risico ten aanzien van de winst- en verliesrekening van de CV/BV Prisma Bleiswijk.

Prisma Beheer B.V.	
Programma	N.v.t.
Taakveld	0.1 Bestuur
Deelnemers	Bedrijvenschap Hoefweg, Maasstede en MRP
Vestigingsplaats	Bleiswijk
Website	www.prismabedrijvenpark.nl
<u>Wijze waarop de Verbonden Partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente.</u>	
De samenwerking houdt kort samengevat in: verrekening van de kosten van de (gerealiseerde en nog te realiseren) infrastructurele voorzieningen, en planontwikkeling, zulks naar rato van het netto uitgeefbare grondbezit.	
<u>Bestuurlijk</u>	
De Bedrijvenschap Hoefweg bezit 31% van de aandelen.	
<u>Financieel belang</u>	
De boekwaarde van onze aandelen bedraagt € 13.000,-.	
<u>Kengetallen</u>	
Financiële kengetallen	
Bijdrage begroting 2019	0
Jaarresultaat van de verbonden partij in 2017	502
Eigen vermogen per 1-1-2017	27.737
Eigen vermogen per 31-12-2017	28.239
Vreemd vermogen per 1-1-2017	39.173.502
Vreemd vermogen per 31-12-2017	14.873.231
Solvabiliteit per 1-1-2017 (=Eigen vermogen /Totaal vermogen)	0%
Solvabiliteit per 31-12-2017 (=Eigen vermogen /Totaal vermogen)	0%
Toelichting mutatie solvabiliteit 2017:	Vreemd vermogen neemt af, eigen vermogen blijft zeer beperkt

3.2.8. Paragraaf Grondbeleid

Het beleid van Bedrijvenschap Hoefweg heeft tot doel het realiseren van vestigingsmogelijkheden voor geïnteresseerde bedrijven door middel van het aanbieden van bouwrijpe grond. Aan het produceren van en afzetten van bouwrijpe grond zijn echter aanzienlijke financiële en beleidsmatige risico's verbonden. In deze paragraaf wordt een schets gegeven van een aantal ontwikkelingen voor bedrijfsterreinen voor het komende jaar.

Perspectief voor bedrijfsterreinen algemeen:

De verwachting is dat alle beschikbare areaal zal worden afgezet. Wel is van belang dat onlangs de aantrekkende economie voorsnag rekening zal moeten worden gehouden met doorlopende inspanningen op het vlak van marketing en acquisitie.

Perspectief voor Prisma

In de Samenwerkingsovereenkomst Prisma is bepaald dat de aanleg van de infrastructuur wordt uitgevoerd door de in april 2006 opgerichte joint venture. Hiermee is de taak van het Bedrijvenschap Hoefweg vooral gericht op het verkopen van grond binnen de kaders van de op het gebied van toepassing zijnde bestemmingsplannen en andere afspraken zoals verwoord in de Samenwerkingsovereenkomst Prisma.

In de planning voor het Bedrijvenschap Hoefweg is in de grondexploitatie 2018 uitgegaan van ca 2 tot 2,4 ha uitgifte per jaar. Deze prognose is gebaseerd op de rapportage van BCI. De acquisitie is gericht op het stimuleren van de verkoop van kavels. De looptijd van de grondexploitatie (en de werkzaamheden) kan worden verkort wanneer de gronduitgifte sneller verloopt dan de prognose. De looptijd van grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg per 1-1-2018 is ten opzichte van 2017 met 1 jaar verkort gezien de gronduitgiften in 2017.

Winst en verliesneming grondexploitatie

Door markttechnische, bestuurlijke en ruimtelijke oorzaken kan de uitvoering van projecten worden vertraagd of versneld en kan ook de hoogte van het (verwachte) planresultaat wijzigen. Het verwachte resultaat op grondexploitaties verandert dus in de tijd. Het resultaat op grondexploitaties wordt genomen na het afronden van het project (indien er sprake is van een winst) of indien er sprake is van een verlies wordt er direct een voorziening getroffen. Naar aanleiding van de actualisatie van de grondexploitatie 2018 blijkt de contante waarde van de exploitatie ruim positief te zijn. Op basis van de voorgeschreven POC methode wordt bij de jaarrekening beoordeeld of een (administratieve) tussentijdse winstneming noodzakelijk is. Pas bij het afsluiten van de grex van Bedrijvenschap Hoefweg, naar verwachting in 2024, winstuitkering plaatsvinden.

Voor de exploitatie van het totale Prisma Bedrijvenpark is een financieringsexploitatie (FEX) opgesteld, die het financiële kader vormt voor de bedrijfsvoering van CV Prisma Bleiswijk.

Deze FEX bepaalt het opslagbedrag dat de afnemende partijen zullen moeten betalen ter aflossing en dekking van de kosten van de joint venture.

De grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg heeft over de gehele exploitatieperiode een positief resultaat. Indien aan het einde van het project blijkt dat er, bijvoorbeeld ten gevolge van marktomstandigheden, toch een exploitatietekort is bij het Bedrijvenschap, dan zijn de deelnemende gemeenten Lansingerland en Zoetermeer gehouden dit tekort te dekken.

4. Financiële begroting

4.1. Overzicht van baten en lasten

<i>bedragen in € 1.000</i>			
	Rekening	Plan*	Plan
Lasten	2017	2018	2019
Grond	43.451	550	43
Openbare werken	83	718	156
Rente	103	57	54
Plankosten	360	384	323
Overige kosten	0	14	0
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	0	0
Totaal lasten	43.997	1.724	575
Baten			
Opbrengsten	13.434	4.127	19.320
Overige inkomsten	6	7	3.500
Mutatie onderhanden werk	33.963	-2.410	-22.245
Totaal baten	47.404	1.724	575
Resultaat	3.407	0	0

*) Inclusief BW I 2018

4.2. Toelichting overzicht baten en lasten

Hierbij treft u de begroting 2019 van het Bedrijvenschap Hoefweg aan. De begroting is gebaseerd op de vast te stellen c.q. vastgestelde grondexploitatie voor het Bedrijvenschap Hoefweg per 1 januari 2018. De begroting voor 2019 bestaat uit de jaarschijf 2019 van deze grondexploitatie.

Lasten

Grondverwerving

Hieronder vallen de kosten voor verwerving van grond, verwerving van panden en verwervingskosten koper voor gronden uit de CV/BV. Het Bedrijvenschap zal de komende jaren de ingebrachte gronden in de CV terugkopen met als doel deze te verkopen aan belangstellende bedrijven.

Openbare werken

Dit zijn de geraamde kosten voor openbare werken zoals opruimwerkzaamheden, sloop, aanleg van riolering, groen, water, openbare verlichting, brandkranen. Het aanleggen van de microstructuur is grotendeels aanbesteed samen met de hoofdinfrastructuur. Heijmans is de aannemer die de gronden bouw- en woonrijp maakt. Met Heijmans is een meerjarencontract gesloten.

De kosten zijn als volgt begroot (bedragen in € 1.000):

Woonrijp maken	112
Groenvoorzieningen	10
Verlichting en brandkranen	34
Totaal	156

Plankosten

Onder plankosten worden onder andere de volgende kosten verantwoord:

- het projectmanagement;
- administratie, controlling, accountantskosten en planeconomische kosten;
- kosten van management en ambtelijke aansturing;
- VAT-kosten (ook wel VTU-kosten genoemd) - kosten die samenhangen met de civieltechnische werkzaamheden: voorbereiding, toezicht en uitvoering.

Rentekosten

De opgenomen rentelasten geven het totaal aan rentelasten van alle langlopende en kortlopende leningen weer. Nieuw af te sluiten leningen worden opgenomen tegen het werkelijke gemiddelde rente percentage.

Overige kosten

Betreft de kosten van voorbelasting. Niet van toepassing in 2019.

Overhead

Alle kosten van overhead worden toegerekend aan het project. Zie voor nadere toelichting paragraaf 4.6.

Vennootschapsbelasting

De verwachte belastingdruk is nihil.

Baten

Opbrengsten

Dit zijn de opbrengsten die geraamd zijn in 2019 voor de uitgifte van percelen.

Het betreft hierbij verkoop van gronden welk oorspronkelijk zijn ingebracht in de CV/BV.

Overige inkomsten

De overige inkomsten betreffen de verwachte inkomsten als gevolg van het surplus op het kredietarrangement van Prisma.

Mutatie onderhanden werk

De mutatie onderhanden werk betreft een sluitpost in de verlies- en winstrekening. Zolang het Bedrijfschap nog bezig is met de ontwikkeling, de aankoop en verkoop van gronden worden alle opbrengsten en kosten geactiveerd als onderhanden werk.

4.3. Meerjarenraming

<i>(bedragen x € 1.000)</i>						
	Rekening	Plan*	Plan	Plan	Plan	Plan
Lasten	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Grond	43.451	550	43	28	0	0
Openbare werken	83	718	156	158	161	165
Rente	103	57	54	23	18	12
Plankosten	360	384	323	303	176	137
Overige kosten	0	14	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	0	0	0	0	0	3.756
Totaal lasten	43.997	1.724	575	512	355	4.070
Baten						
Opbrengsten	13.434	4.127	19.320	4.210	4.294	4.070
Overige inkomsten	6	7	3.500	0	0	0
Mutatie onderhanden werk	33.963	-2.410	-22.245	-3.698	-3.939	0
Totaal baten	47.404	1.724	575	512	355	4.070
Resultaat	3.407	0	0	0	0	0

*) Inclusief BW I 2018

4.4. Investerings- en financieringsstaat

Investerings- en financieringsstaat					<i>Bedragen x € 1.0000</i>						
	Ultimo 2017	Mut 2018	Ultimo 2018	Mut 2019	Ultimo 2019	Mut 2020	Ultimo 2020	Mut 2021	Ultimo 2021	Mut 2022	Ultimo 2022
OHW	44.306	-2.410	41.896	-22.245	19.651	-3.698	15.953	-3.939	12.014	-3.756	8.258
Saldo	44.306		41.896		19.651		15.953		12.014		8.258

4.5. Overzicht taakvelden

Met ingang van de begroting 2018 moet de begroting in taakvelden worden vermeld. Hieronder is de begroting opgenomen met vermelding van de betreffende taakvelden.

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Taakveld	2019	2020	2021	2022
0.5 Treasury				
Lasten	54	23	18	12
Baten	54	23	18	12
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
Lasten	521	489	338	301
Baten	521	489	338	301

4.6. Overhead

Alle bedrijfskosten moeten zo veel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende activiteiten. Op bladzijde 10 van notitie Overhead Commissie BBV staat opgenomen 'het is mogelijk de overheadlasten die specifiek voor een project worden gemaakt geheel toe te rekenen aan het betreffende project. Omdat de Bedrijvenschap Hoefweg slechts 1 project kent worden alle uitgaven van overhead gezien als projectuitgaven. De kosten aan overhead zijn dan ook € 0.

4.7. Balansbegroting

De geprognostiseerde balans voor de jaren 2018 tot en met 2021 ziet er als volgt uit:

Balansbegroting B2018-2022	Real	Begr	Begr	Begr	Begr	Begr
(bedragen x € 1000,-)	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo
ACTIVA	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vaste activa						
Financiële vaste activa	13	13	13	13	13	13
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	13	13	13	13	13	13
Vlottende activa						
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	44.306	41.896	19.651	15.953	12.014	8.258
Kortlopende vorderingen	12.419	12.500	12.500	12.500	12.500	0
Totaal vlottende activa	56.725	54.396	32.151	28.453	24.514	8.258
Totaal generaal	56.738	54.409	32.164	28.466	24.527	8.271

PASSIVA	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vaste passiva						
Eigen vermogen	3.407	3.407	3.407	3.407	3.407	3.407
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	53.158	50.748	28.503	24.805	20.866	3.740
Totaal vaste passiva	56.565	54.155	31.910	28.212	24.273	7.147
Vlottende passiva						
Kortlopende schulden	173	254	254	254	254	1.124
Totaal vlottende passiva	173	254	254	254	254	1.124
Totaal generaal	56.738	54.409	32.164	28.466	24.527	8.271

Bijlage: EMU saldo

EMU	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	<i>volgens realisatie rekening</i> (* € 1.000)	<i>volgens begroting</i> (* € 1.000)	<i>volgens begroting</i> (* € 1.000)	<i>volgens meerjaren-raming</i> (* € 1.000)	<i>volgens meerjaren-raming</i> (* € 1.000)	<i>volgens meerjaren-raming</i> (* € 1.000)
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	3.407	0	0	0	0	0
2 + Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.						
3 + Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.						
4 - Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd						
5 + Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4						
6 + Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord						
7 - Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	33.963	-2.410	-22.245	-3.698	-3.939	3.756
8 + Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord						
9 - Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen						
10 - Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten						
11 - Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen.						
Berekend EMU-saldo	-30.556	2.410	22.245	3.698	3.939	-3.756